

Sreda, 16. jul 2003.

Svedok Emil Čakalić

Svedok B-127

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak 9.05 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.
Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Gospodine Grum (Groome), vi ćete sada da se pozabavite ovim izjavama, koliko sam shvatio.

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Prvo što treba da odlučimo je pitanje procedure. Vi, ako sam dobro razumeo, imate namjeru da pozovete ove svedoke u sledeće dve nedelje.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, suočili smo se sa nekim logističkim problemima, pa sam, kako bih osigurao da popunimo raspored Suda za sledećih nekoliko nedelja, zatražio da odluka o ovih devet svedoka bude doneta što je pre moguće. Neki od ovih logističkih problema su rešeni, mada još uvek postoji mogućnost manjih rupa u rasporedu, ali to nije tako zabrinjavajuće kao što sam mislio prošle nedelje.

SUDIJA MEJ: Ako sada saslušamo vaše argumente i donešemo odluku sledećeg utorka, da li će vam to predstavljati problem?

TUŽILAC GRUM: Ne, časni Sude.

SUDIJA MEJ: U redu, onda ćemo tako da uradimo. Imamo devet svedoka kojima treba da se pozabavimo. Prema redosledu koji ste predvideli u svom aneksu, imamo pet svedoka za koje predviđate da ih treba unakrsno ispitati, počevši od 1750. Tu nema nikakvih ustupaka. Njegovo svedočenje se tiče

deportacije, prinudnog rada i razaranja kulturnih dobara u Bijeljini. Da? Imate li nešto da kažete o ovom svedoku?

TUŽILAC GRUM: Ne, časni Sude, samo bih htio da primetim, pošto smo malo razmislili i ponovo pročitali izjave, zapravo, ima samo dva svedoka za koje Tužilaštvo predlaže da se njihovo svedočenje prihvati bez unakrsnog ispitivanja. B-1750, kao i većina drugih svedoka su svedoci za koje Tužilaštvo predviđa da ih treba pozvati kako bi bili podvrgnuti unakrsnom ispitivanju. Jedini izuzetak od ovih sedam svedoka je svedok 1488. Taj svedok, Za ovog svedoka Tužilaštvo priznaje da se, prema analizi Žalbenog veća u *predmetu Galić*, jedan deo svedočenja verovatno tiče optuženog. U slučaju ovog svedoka, mi tražimo da se njegova izjava prihvati po Pravilu 92bis i da on bude podvrgnut glavnom ispitivanju samo u onom delu koliko se njegovo svedočenje tiče ovog predmeta.

SUDIJA MEJ: Znači svedoka 1448 ćete zvati da svedoči uživo.

TUŽILAC GRUM: Tako je, časni Sude.

SUDIJA MEJ: A kakva je situacija sa 1750?

TUŽILAC GRUM: Stav Tužilaštva je da se njegovo svedočenje ne tiče toliko postupaka i ponašanja optuženog. Amikusi su se preko gospodina Keja (Kay) složili sa ovim stavom. Tužilaštvo prihvata da on u velikoj meri u svom iskazu pominje JNA, tako da treba da ga pozove na unakrsno ispitivanje.

SUDIJA MEJ: Sledeći na listi je 1524.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, ovo je jedan od svedoka za koje Tužilaštvo, izvinjavam se, to je jedan od svedoka za kog sam prvo bitno tvrdio da unakrsno ispitivanje po 92bis nije potrebno, ali pošto sam pažljivije pročitao njegovu izjavu i nakon daljih analiza o značaju ovog dokaza i svedoka za ceo slučaj, shvatili smo da i njega treba unakrsno da ispitamo.

SUDIJA MEJ: Hvala. Svedok 1460. Tu ste takođe prihvatili izvesnu meru unakrsnog ispitivanja.

TUŽILAC GRUM: Tako je, časni Sude. Podvukao bih da je u ovom slučaju stav Tužilaštva u skladu sa stavom amikusa, da se ovo svedočenje ne tiče toliko optuženog. Ono je kumulativno u odnosu na dva svedoka koja su već svedočila. To su 1455 i 1146.

SUDIJA MEJ: Hvala. Kakva je situacija sa 1516?

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, ovo je jedan od svedoka za kojeg tvrdimo da unakrsno ispitivanje nije potrebno. Njegov iskaz je kumulativan u odnosu na B-1416, ne tiče se ponašanja optuženog, ne pominje se JNA, osim da je bila na mostu u martu 1992. godine. Stav Tužilaštva je da je to tako minorno pominjanje JNA, da čak i ako se JNA pominje, to ne opravdava unakrsno ispitivanje.

SUDIJA MEJ: 1097 i 1704, za njih ste prihvatali unakrsno ispitivanje.

TUŽILAC GRUM: Tako je, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Imate li nešto da dodate u vezi sa njima?

TUŽILAC GRUM: Ne, časni Sude.

SUDIJA MEJ: 1010?

TUŽILAC GRUM: To je još jedan svedok za koga smatramo da unakrsno ispitivanje nije potrebno. Njegovo svedočenje je kumulativno u odnosu na svedočenje B-1701. Ako se Pretresno veće seća, 1701 je svedočio o događajima u Bratuncu. Bilo je opširnog unakrsnog ispitivanja u vezi toga da li su ljudi, za koje je svedok tvrdio da ih je video, bili u uniformama JNA, odnosno, da li su zaista bili pripadnici JNA. Optuženi je imao široke mogućnosti da ga unakrsno ispita o tome. Ovaj svedok svedoči, otprilike, to isto, s tim što on kaže da ljudi jesu bili u uniformama JNA, ali on je mislio da to ipak nisu bili aktivni pripadnici JNA.

SUDIJA MEJ: On je u jednom momentu rekao da su neki od njih bili lokalni Srbi.

TUŽILAC GRUM: Tako je, časni Sude, tako da se nama ne čini da bi unakrsno ispitivanje ovog svedoka bilo opravdano, jer, na prvi pogled, njegova izjava pruža iste mogućnosti kao i iskaz svedoka B-701. Tužilaštvo će izvoditi nove dokaze uz pomoć drugih svedoka koji su bili u boljoj situaciji da utvrde pravi identitet ljudi, koji su preuzezeli vlast u Bratuncu, tako da mislimo da ovog svedoka ne treba da zovemo za unakrsno ispitivanje.

SUDIJA MEJ: To je incident u Glogovi, pokolj, tako je rečeno, zar ne?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude, tako je.

SUDIJA MEJ: Radi se o velikom broju ljudi ali smo imali svedoke o tome. Imali smo onog svedoka koji je svedočio o streljanju na obali reke.

TUŽILAC GRUM: To je bio taj 1701. On je takođe svedočio da je video ljudi u uniformama JNA. Optuženi je to osporio. Malo je verovatno da ovaj konkretni svedok može nešto više da nam kaže u tom pogledu. Kao što sam već rekao, mi imamo u planu bar još jednog svedoka koji je bio u boljoj prilici da odredi ko su zapravo bili ti ljudi. Njega ćemo da ispitujemo i u glavnom ispitivanju i unakrsno.

SUDIJA MEJ: I ostaje nam još 1502. I za njega ste, takođe, prihvatali unakrsno ispitivanje.

TUŽILAC GRUM: Tako je, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Gospodine Kej, da li hoćete nešto da dodate u ovoj situaciji?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Ne, časni Sude. Amikusi su podneli detaljan podnesak u kom smo izneli svoje argumente o ovome. Očigledno je Tužilaštvo imalo vremena da preispita svoj prvobitni zahtev i svoj prvobitni podnesak i da prihvati da je unakrsno ispitivanje zaista opravdano u slučaju većine ovih svedoka. Za one svedoke za koje oni i dalje ne prihvataju da je unakrsno ispitivanje potrebno, ja ne mogu ništa da dodam onome što sam već izrazio u tom podnesku, pošto sam u našem odgovoru već rekao da ovi svedoci daju iskaze koji su kumulativni u odnosu na druga svedočenja.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Gospodine Miloševiću, da li želite da kažete nešto o ovim konkretnim svedocima? Imate li neke argumente koje želite da nam iznesete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ništa konkretno, osim što se i na njima ponavlja, u stvari, jedno te isto, a to je ograničavanje mogućnosti za utvrđivanje istine, ograničavanje mogućnosti unakrsnog ispitivanja, skraćivanja vremena, 92bis, takozvanih zaštićenih svedoka i niz drugih stvari koje sam, na koje sam ukazivao i do sada. To se odnosi i na njih.

SUDIJA MEJ: U redu. Razmotrićemo ovo i donećemo odluku idućeg utorka. Da, izvolite, gospodine Mek Kion (McKeon).

TUŽILAC MEK KION: Hvala, časni Sude. Prvi svedok koga ćemo jutros da vidimo je gospodin Emil Čakalić.

SUDIJA MEJ: Gospodine Čakaliću, molim vas da date svečanu izjavu.

SVEDOK ČAKALIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite.

SVEDOK ČAKALIĆ: Hvala.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Molim vas, recite nam vaše puno ime i prezime?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Emil Čakalić.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Gospodine Čakaliću, da li ste vi već jednom svedočili pred tribunalom u predmetu *Tužilac protiv Slavka Dokmanovića*?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MEK KION: Časni Sude, htio bih da uvedem transkript svedočenja ovog svedoka sa tog suđenja prema Pravilu 92bis (D).

SUDIJA MEJ: Dobili smo svežanj dokaznih predmeta za ovog svedoka i taj transkript je tu negde, je li tako? Da li ćete da tražite da se uvede još nešto osim transkripta, u ovom trenutku?

TUŽILAC MEK KION: Da, časni Sude. Tražićemo da se uvedu i dokazni predmeti pod tabulatorom 2. To su 51, 52 i 53 koji su uvedeni tokom njegovog svedočenja. Neću, međutim, danas mnog da ga pitam o tome.

SUDIJA MEJ: U redu, molim da dobijemo broj.

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet Tužilaštva 504.

SUDIJA MEJ: Izvolite, nastavite.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Gospodine Čakaliću, sada ću da rezimiram vaše svedočenje sa tog prethodnog suđenja. U nekoliko navrata ću to da prekinem kako bih vam postavio neka pitanja o stvarima koje nisu bile pokrivene vašim ranijim svedočenjem. Ovaj svedok je Hrvat koji je imao 57 godina u vreme događaja o kojima se radi. Tokom borbi za Vukovar, njegov posao je bio da obezbedi ispravnu vodu za piće za stanovništvo i vojsku i higijenski ispravnu hranu za hrvatsku vojsku i policiju. 17. novembra 1991. godine, svedok je saznao da su jedinice jugoslovenske vojske i paravojne jedinice utovarile stanovnike iz njegove ulice u oklopna vozila i odvezle ih. Svedok i njegova žena su odlučili da napuste svoj dom i odu u vukovarsku bolnicu. 20. novembra 1991. godine, oko 7.30 ili 8.00, svi zaposleni u bolnici bili su pozvani na sastanak. Svi koji nisu bili zaposleni u toj bolnici zamoljeni su da je napuste kroz vrata odeljenja za hitnu pomoć. Tamo je bilo okupljeno oko 250 ljudi. Bila su i dva vojnika, uključujući jednog po imenu "Pero", koga je svedok kasnije video kada je iz Vukovara odveden u Sremsku Mitrovicu. Ovaj vojnik Pero ih je psovao i govorio da će ih sve ubiti ukoliko u rukama Hrvata ne bude bilo zatvorenika koji su pripadnici njegove vojske. Ispred bolnice je bilo pet autobusa. Nakon što su svi pretraženi i nakon što im je oduzeto sve što može biti opasno, vojnici JNA su im naredili da uđu u autobuse. Tim autobusima su ih odvezli u kasarnu u Vukovaru. Tamo su ih vojnici i osobe koje je svedok nazvao četnicima mentalno zlostavljadi, govoreći im stvari kao što su "ubićemo vas" ili "zaklaćemo vas". Autobusi su ostali u kasarni do, otprilike, dva sata popodne. Odатle su odvedeni u Ovčaru. Na Ovčari ih je sačekao jedan kapetan jugoslovenske vojske. Pošto im je taj

kapetan oduzeo svu ličnu imovinu, uključujući i naočare ovog svedoka koje su bile razbijene, svako iz tog autobusa morao je da prođe kroz špalir tih četnika, koji su sve tukli, uključujući i tasta doktora Bosanca, koji je bio preko 70 godina star. U hangaru se prebijanje nastavilo i intenziviralo. Svedoka su tukli jednom drvenom štakom i tako mu ozbiljno povredili kičmu. Svedok je video kako su dvojicu muškaraca tako jako tukli da su ih ubili. U hangaru se pojavio jedan čovek, krupan, jak, sa velikom kapom i velikom kokardom na njoj. To je bio major koga su zvali "major Milan Lukić". Major je želeo da upotrebi električnu palicu protiv zatvorenika, ali ga je jedan čovek upozorio da to ne radi, pošto ima previše svedoka. Posle Ovčare svedok je video tog istog majora u Negoslavcima, kada je ovaj pratio konvoj u kojem se nalazio svedok, iz Vukovara u Sremsku Mitrovicu. Posle izvesnog vremena, čovek obučen u uniformu JNA pozvao je svedoka da izađe ispred hangara. Tamo je bilo okupljeno sedmoro ljudi. Premlaćivanje se nastavilo unutar hangara, međutim, ispred hangara svedok je video vojnike koji su ih dopratili do autobusa kako traže novac. Posle izvesnog vremena, svedok je pozvan da ponovo uđe u hangar, gde su bili jedan pukovnik i dva potpukovnika, koji su zapisali njegove lične podatke. Onda je on ubačen u jedan kombi i odvežen. Iz Ovčare, svedok je odveden u "Velepromet" u Vukovaru. Tamo nije bilo mesta tako da su premešteni u jednu privatnu konfekcijsku firmu, po imenu "Modateks". Nekoliko ljudi koji su bili zajedno sa njim su bili tučeni, a jedan narednik je pretio da će čovek po imenu "Topola" upaljenom cigaretom izvaditi oči jednom zatvoreniku. Časni Sude, sada bih htEO da pređem na paragraf 13. Gospodine Čakaliću, ljudi koji su tukli zatvorenike u "Modateksu", možete li da nam kažete, prema njihovim uniformama, da li su to bili vojnici JNA ili neki drugi ljudi?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Vojnici JNA.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: A ta osoba po imenu "Topola", koji je pretio da će ljudima izvaditi oči upaljenom cigaretom, da li ste tog čoveka viđali pre nego što ste stigli u "Modateks"?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da, na Ovčari.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Da se vratimo na rezime, to je paragraf 8, časni Sude. Svedok je ostao u "Modateksu" do 21. kada su ga peške vratili u skladište "Veleprometa". U "Veleprometu" je svedoku oduzeto sve što je imao. Odveden je u jednu prostoriju koja se zvala "soba smrti". Tokom te noći nekoliko ljudi je izvedeno iz ove sobe i nikad se nisu vratili. Časni Sude,

prelazim na paragraf 14 našeg rezimea. Gospodine, možete li da kažete Pretresnom veću koliko je ljudi izvedeno iz "sobe smrti", prebijeno i za koje se više nikad nije ništa čulo?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Šestoro.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Gospodine, da li ste mogli da čujete kako ih tuku i da li ste mogli da čujete razgovore koji su se vodili izvan te prostorije? Ako jeste, recite nam šta ste čuli?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Kad su izveli Karloceka, diplomirani inženjer agronomije, direktor vukovarske klaonice, prozvan je i izveli su ga van. Ta prostorija, "soba smrti" je imala prozor sa giterima. Zapravo, samo gitere bez stakla, tako da sam čuo što su razgovarali. Ispitivali su ga kuda sa mesom, kuda sa pšenicom, kuda je ovo, ono i tako dalje i na jednom se čuje jedan udarac, vjerojatno u glavu i tu je prestalo sve. On je kasnije ekshumiran.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Recite nam, molim vas, nešto o jednom zatvoreniku koji se vratio nakon što su ga ispitivali u toj prostoriji i imao je tragove opušaka na telu. Da li možete nešto da nam kažete o tome?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To je Vilijam Karlović koji je sada u hrvatskoj vojsci i dalje, u činu majora, kojega su odvodili dva puta i vraćali ga. Po njegovom tijelu su palili opuške od cigareta, gasili opuške od cigareta.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Kada se on vratio u prostoriju, da li ste videli opekontine na njegovom telu, tamo gde su gasili cigarete?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Samo na jednom djelu smo vidjeli jer je bio odjeven. Posle se on odjenuo. Njega su skinuli gologa i onda su gasili opuške po čitavom tјelu, a mi smo ih vidjeli po rukama, jer se obukao posle.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Da li je bilo vojnika JNA koji su bili prisutni oko ove "sobe smrti" ili unutra? I ako jeste, koliko ih je bilo?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Trojica ih je bilo koje smo mi, koje sam ja vidiо.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Osim vojnika JNA, da li je bilo i tih drugih ljudi koje ste nazivali "četnicima"?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, bilo je i to čak poznatih ljudi iz Vukovara s kojima sam ja nekad sarađivao. Recimo Leskovac Žarko, koji je imao bombe s jedne i druge strane, automatsku pušku, uvjek je bio u pripitom stanju, otvorio, tražio da se otvore vrata te "sobe smrti", otišao je i nakon toga je bilo nekih prozvanih. Neki se od tih nisu ni vratili.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Rekli ste da je on pozvao da se otvore vrata "sobe smrti". Ko je, zapravo, otvorio vrata, odnosno ko je imao ključeve te prostorije?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jedan od tih vojnika.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Kad kažete "vojnika", mislite li na vojnike JNA ili neke druge?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: JNA. Tako su se oni predstavili, da su oni policajci, specijalni policajci u jugoslavenskoj vojsci. Vojni policajci.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: A ta osoba po imenu Topola, za kog ste rekli da je bio na Ovčari, da li ste ga, takođe, videli i u "Veleprometu"?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Najprije sam ga video na Ovčari, a posle na "Veleprometu".

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Časni Sude, vraćam se na paragraf 10 rezimea svedočenja. Tokom te noći, kapetan iz kontraobaveštajne službe je došao i odveo svedoka i ostale u kasarnu JNA, jer je rekao da ako on to ne učini, četnici će ih sve pobiti. Kako se bližilo jutro, došli su vojni policajci i počeli ljudi da tuku. Jednom čoveku su vezali ruke i naterali ga da proguta dva ili tri metka. Pitanje iz paragrafa 15 rezimea: možete li da kažete Pretresnom veću, molim vas, ko je tukao zatvoranike u kasarni JNA?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Muslimani i muslimanski, Muslimani jer oni su se deklarirali da su Muslimani i vojnici Jugoslavenske narodne armije. Znači i oni su bili vojni policajci jugoslavenske armije.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Paragraf 11 rezimea svedočenja. Kada je svanulo, došao je jedan vojnik i predstavio se kao kapetan Vojin Mišić, Srbin iz Negoslavaca. Nakon što je razdvojio Srbe od Hrvata, kapetan se obratio Hrvatima i rekao: "Slušajte, sve čemo vas pobiti. Spalićemo vas i baciti pepeo vaših ostataka u Dunav, kako bi se uništilo hrvatsko seme". Svedok i ostali su ukrcani u autobus i послani su u Sremsku Mitrovicu u Srbiji, a na putu su se

zaustavili u Negoslavcima. Pitanje iz paragrafa 16 u vezi ovog zaustavljanja u Negoslavcima: ovaj major koga ste videli u Ovčari, onaj koji je pretio da će da koristi električnu palicu i koji se odazivao na ime Milan Lukić, da li ste tog majora ponovo videli u Negoslavcima?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jesam, vidjeo sam ga u Negoslavcima. Međutim, tada ga nisu zvali Lukić, nego su ga zvali Ivanović.

SUDIJA MEJ: Gospodine Mek Kion, molim vas da nam pojasnите neke stvari pre nego što nastavite. Ovo pominjanje Muslimana koji su tukli ljudе u kasarni JNA, možda je to nekome jasno, ali ovako kako smo čuli, nije nam jasno na koga se misli.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Gospodine Čakaliću, vi ste spomenuli neke Muslimane koji su tukli zatvorenike u kasarni JNA. Recite nam, molim vas, kojoj vojnoj organizaciji su ti Muslimani pripadali, ako su uopšte pripadali nekoj vojnoj organizaciji i na osnovu čega ste zaključili da su Muslimani?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Bili su i Muslimani i Srbi, ali ovi su sami za sebe rekli da su Muslimani.

SUDIJA MEJ: Da, ali ko su oni bili? Šta su oni uopšte radili u toj kasarni? Možete li to nam objasnите?

SVEDOK ČAKALIĆ: Oni su bili tamo stacionirani. Bili su vojni policajci jugoslavenske armije.

SUDIJA MEJ: Hvala.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Vratimo se na trenutak na Negoslavce gde ste videli tog majora. Da li ste možda iz razgovora čuli šta je bio njegov posao u JNA i zašto je on bio u Negoslavcima?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Tu je bio jedan čitavi konvoj gdje su nas odvozili. Bili su i tenkovi naprijed, gdje su neki lječnici bili u tenkovima i on je bio pratioc konvoja.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Vraćam se na rezime svedočenja, paragraf 12. Kada je svedok stigao u Sremsku Mitrovicu, ispitivao ga je Boro Savić, a, takođe i Goran Hadžić. Dok je bio u Sremskoj Mitrovici, svedok je teško pretučen i pretrpeo je teške povrede. Ovim se završava rezime, časni Sude.

Imam još nekoliko dodatnih pitanja u vezi sa Sremskom Mitrovicom koji se odnose na paragrafe 17, 18 i 19 rezimea. Gospodine Čakaliću, po dolasku u Sremsku Mitrovicu, da li ste morali da prođete kroz jedan špalir vojnih policajaca sličan onome kroz koji ste morali da prođete u Ovčari?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da, to je bio veliki špalir, morali smo trčati. Ulazak u Mitrovicu je putem tri stepenice gore i tri stepenice dole, kroz metalna vrata. Tu su bili poredani plavi milicioneri sa pendrecima, sa batinama. Bili su, po prilici, negdje oko tri do četiri metra jedan od drugoga i svako je tukao koga je stigao, dok nismo došli do jednog igrališta. Tu su nas postrojili, ispitivali "kako se zoves", "šta si radio", i uglavnom sve što smo radili, pogrešno smo radili, a "ti si bio to", "ti si bio pekar, ti si njima pekao kruh", "ti si bio postolar, pravio si im cipele" i tako dalje i tako dalje. Za sve su našli razloga i tu su, tu smo bili strahovito tučeni. Tu je opet tukao jedan Musliman i jedan Srbin. Ja sam čuo kad je ovaj rekao: "Jeste, ja sam Musliman, ali sam pripadnik jugoslavenske armije", a kaže ovaj drugi: "Ja sam Srbin". Tu je bilo još jedno ... Nas je bilo 37, čini mi se, a tu je bilo oko jedno 50 milicionera, možda i više. Nisam ih mogao točno prebrojiti, koji su nas tukli posle ove dvojice, time što smo morali leći na zemlju i oni su tukli jednog po jednog. Tu je bilo, to je bilo nevjerojatno. Ljudi su padali, ljudi su, ovaj, nisu se mogli posle dizati, nakon dizanja su padali ponovo. To je bilo strahota. Mnogi su pali u nesvjest. I ja sam dobio jako puno batina. Naročito su volili tuć po glavi i po vratu, tu gdje su ljudi najosjetljiviji. Znate da kroz glavu izlazi centralni živčani sistem koji prolazi kroz karlješke vratne i tu im je, tu su bili, vjerojatno, instruirani da dobro to rade.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Za vreme tih premlaćivanja da li ste videli kako su jednog zatvorenika pretukli na smrt?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, to je bilo malo kasnije. Još je bilo, još je bilo batinanja tu, dva puta i onda, kad su nas već pred mrak htjeli uvoditi u sobe, po prilici po desetak, najednom je nastala gužva i tada sam vidjeo kako su ubili Niku Šoljića. Nakon jedno 15 do 20 minuta su doveli pogrebni sanduk, smjestili su ga unutra i odveli ubijenog.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Gospodine, otprilike koliko puta ste vi lično pretučeni u Sremskoj Mitrovici?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja sam brojao do dvadeset.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Rekli ste ga su vas ispitivali Boro Savić i Goran Hadžić. Tokom tog ispitivanja, da li ste primetili još jednu osobu iz Vukovara koja je tamo stajala i držala palicu za bejzbol? I ako jeste, ko je to bio?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To je bio sudac vukovarskog suda, Branko Kovačević. On je čuvao vrata Goranu Hadžiću i Bori Saviću.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Možete li da nam kažete ko je upravljao zatvorom u Sremskoj Mitrovici?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Najvjerojatnije jedan pukovnik. Uglavnom, jugoslavenska armija je upravljala zatvorom.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: A lokalne paravojne snage, dakle, ne pripadnici JNA već paravojska, da li je ikad iko od njih došao u zatvor i ako jeste, kada bi uopšte dolazili?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Dolazili su uglavnom Vukovarci i to subotu i nedelju, kada vojske nije bilo i tada su prozivali i odvodili pojedince iz logora u prostorije, a ovi bi navukli čarape na glavu da se ne prepoznaju i tu bi ih tukli.

TUŽILAC MEK KION: Hvala. Hvala, časni Sude. Ovo su sva pitanja koja sam imao za svedoka.

SUDIJA MEJ: Hvala vama. Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Čakaliću, da li ste vi na bilo koji način bili angažovani u sastavu Zbora narodne garde u Vukovaru?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U kom svojstvu?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio sanitarni inspektor u Vukovaru i vidio sam da nastaju problemi sa vodosnabdjevanjem i prehranom i tada sam dobrovoljno otišao u Ured za obranu 15. siječnja, 15. 6., javio sam se da ču, kao stručna osoba, obavljati te poslove za hrvatsku vojsku, za policiju i za sve građane Vukovara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste imali nikakvu, kažete ... Angažovali ste se u okviru Zbora narodne garde, a niste imali nikakvu funkciju drugu?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A pošto ste vi vršili kontrolu hrane, je l' tako, između ostalog i vidim iz ove izjave koju ste dali predstavniku MUP-a Hrvatske maja 1992. godine da ste tu kontrolu hrane vršili u "Dunavu" i "Gradskoj kafani", je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li u još nekom objektu?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U "Grandu", to je, ovaj, ne znam da l' znate tu zgradu "Granda" ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne znam, ali ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: ... to je "Radnički dom" u Vukovaru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači u nekoliko tih ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Lokaliteta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svuda ste vi vršili tu kontrolu?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Osim u Borovu Naselju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, osim u Borovu Naselju. A koliko je, koliko ste morali da iskontrolišete tih obroka dnevno?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja sam imao jedan sistem da svi zaposleni koji su radili tu, bilo je tu Hrvatica, bilo je Srpskinja, bilo je Muslimanki, zahtjevao sam da se izvrši dezinfekcija pribora za jelo i piće, posuda u kojima se transportira hrana na bojište i svaki od njih su, takođe, to trebali jesti prije. I ja isto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li možete da mi kažete pošto ste, znači, odašiljali hranu na bojište, za koji je broj, otprilike, ljudi hrana pripremana?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To su bile već posebne osobe koje ... Transport je bio drugo. Ovo je bilo ono, priprema, samo priprema, a transport su vršile druge osobe sa posebnim vozilima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi iako ste sve to kontrolisali, ne možete ništa da kažete o brojnosti tih ljudi kojima ste dopremali hrana na bojište.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne bih vam to mogao reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Shvatam da ste vi i pre rata, pre izbijanja sukoba radili u opštini ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... da ste radili u opštini Vukovar kao šef te sanitarne ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne šef, nego sanitarni inspektor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kao sanitarni inspektor, znači bili ste službenik opštine Vukovar, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate kada je jula 1991. godine dekretom raspушtena Skupština opštine Vukovar, koja je bila redovno izabrana na slobodnim izborima, kad su bili i ostali i da je suspendovan tadašnji predsednik Slavko Dokmanović, je l' tako, koji vam je bio predsednik opštine do tada ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, on je i dalje radio. Ja sam, ja sam sa njim i surađivao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, a za poverenika hrvatske Vlade postavljen Marin Vidić Bili, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, on je preuzeo na sebe funkciju šefa opštine?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: On je predstavljao, on je bio predstojnik Vlade Republike Hrvatske za općinu Vukovar, tako je njegova funkcija glasila. Međutim, ovaj, ja vam mogu reći da sam, nakon ono, one situacije

u Borovu Selu, kada je ubijeno ono 13 policajaca, da su došli predstavnici Međunarodnog crvenog križa (ICRC, International Committee of the Red Cross), mislim da je to bio doktor Nikolson (Nicholson) i predsjednik jugoslavenskog Crvenog krsta, predsjednik hrvatskog crvenog križa i da smo otišli u Borovo, jer se, jer su, jer je taj predstavnik Međunarodnog Crvenog križa htio da vidi kakva je situacija i šta se to dogodilo. Odveženi smo tamo u pancirnim vozilima. Međutim, nakon izvesnog vremena dolazi jedan bivši policajac, bio sam dobar sa njim, znao sam ga i kaže meni: "Emile, bre, brišite odavde što prije možete".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je poenta? Tamo su bili uglavnom civilni, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Četnici su bili, a bilo je i pripadnika, nekoliko pripadnika, koliko sam ja mogao reći, jedno desetak možda, ali su imali neke čudne kape. Oni su bili od nas možda jedno 50-60 metara i pretrčavali su sa jedne strane ceste na drugu, vjerojatno da bi nas zaplašili, da pokažu koliko ih puno ima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakve čudne kape?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pa, četničke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle nisu bili pripadnici JNA?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Gospodin Marković je bio tamo na jednom zboru, predsjednik Jugoslavije je l', bio na jednom zboru gdje je bila, gdje su bili pripadnici jugoslavenske armije, prije toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislite na Antu Markovića?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa on je bio predsednik savezne vlade tada i, kao što znate, Hrvat i ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Je, sve ja to znam, da i došao ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kad dođe predsednik savezne vlade onda se okupe, valjda, svi građani koji su tu u blizini pa ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne znam da je baš bilo tako. Ja, recimo, nisam bio, a mogao sam biti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mogli ste da ste hteli biti.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ali srećom da nisam bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ne bismo gubili vreme na tome, recite mi, molim vas, pošto ste bili opštinski službenik, vama je sigurno poznato da je Marin Vidić Beli, Bili, njega ste lično poznavali, pretpostavljam ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jesam, sarađivali smo, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Dakle i lično ste ga poznavali i sarađivali. Vama je sigurno poznato da je on još u drugoj polovini maja 1990. godine na području Lovasa formirao ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To je njegovo rodno mjesto, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je njegovo rodno mjesto, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da je formirao vojnu organizaciju u okviru stranke HDZ i podelio je na tehničku službu, na čijem je čelu bio Ivo Mađarević, vojnu službu ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Da vidim da li svedok zna išta o tome. Gospodine Čakaliću, znate li išta o ovome što optuženi tvrdi?

SVEDOK ČAKALIĆ: Prvi puta sada čujem. Nikad nisam to čuo do sada.

SUDIJA MEJ: Nema svrhe da ulazimo u detalje jer svedok o tome ne zna ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May), očekivao sam da ćete me prekinuti iako je svedok rekao da je dobro poznavao i sarađivao, Marina Vidića i ...

SUDIJA MEJ: Da, ali onda nije trebalo ni da postavljate pitanje, ako ste očekivali prekid. Nastavite.

SVEDOK ČAKALIĆ: Ja mislim da ste vi obmanuti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ne zname o tome? Gospodine Mej, evo, ja ču da pitam svedoka, s obzirom da je on ... Vukovar nije veliki grad, a on je poznavao Marina Vidića, a evo vidite zna i koje mu je rodno mesto, u Lovasu ... Dakle, u 1990. godini, ja imam sudski dokument Vojnog suda u Beogradu i ...

SUDIJA MEJ: To nema nikakve veze. Gospodine Čakaliću, zname li išta o Vojnom суду u Beogradu? Naravno da ne zna, to nema nikakve veze sa ovim svedokom. Ako želite da uvedete neke dokaze u vezi sa gospodinom Vidićem Bilim, vi to možete na drugi način da uradite kasnije, ali nema apsolutno nikavog smisla da sada zloupotrebljavate ovu proceduru i iznosite pred svedoka nešto o čemu on ne zna ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ja zaista verujem da svedok ništa ne zna o Vojnom суду u Beogradu i ja ga ne pitam o Vojnom суду u Beogradu. Ja ga pitam iz spisa Vojnog suda u Beogradu, da li zna za te događaje. Valjda nije zabranjeno da ga pitam u vezi sa onim što je sam rekao da je ...

SUDIJA MEJ: Vi možete ukratko da stvar iznesete pred svedoka pa ćemo da vidimo zna li on išta o onome što se tvrdi. Naravno, možete da iznesete to što želite iz dokumenata kojima raspolažete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste čuli i poznavali Ivu Mađarevića?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste poznavali Markicu Gračanca?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste, bar, znali Franju Mujića, koji je vodio, ovu, medicinsku službu, pošto ste vi iz te struke?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U Lovasu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Franju Mujića, Branka Krizmanića, da li zname nekog od njih?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikog od tih ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Možda ih znam po viđenju, ali po prezimenu, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li išta znate o organizovanju ove oružane formacije u okviru HDZ, još 1990. godine u Lovasu?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Prvi puta sam to čuo od vas sad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle ne znate ništa. A da li znate o prikupljanju novca za kupovinu oružja tada, znači, još 1990. godine?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Svako je kupov'o sebi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije se prikupljalo ništa nego je svako sebi kupovao?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Svako sebi kupovao. Ko je htio pušku, on je platio. Pa mi nismo imali ... Znate da je bila, da je bila razoružana kompletan civilna zaštita i Sekretarijat narodne odbrane, sa svim oružjem su bili razoružani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je koštala automatska puška u to vreme, da li se sećate?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pa, u prvo vreme je koštala dve tisuće maraka, poslije tisuću maraka, pa petsto, pa onda je poslije bilo za badave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi, prepostavljam, niste kupovali pušku?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nije bilo u vašoj aktivnosti?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, to nije bilo u mojoj aktivnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A od koga su ovi koji su kupovali puške, kupovali te puške?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Od švercera.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko se bavio organizacijom tog šverca oružja, da ga vi poznajete, sa teritorije opštine Vukovar?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li se sećate izbora? Vi poznajete, prepostavljam, Tomislava Merčepa?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Poznam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je bio Sekretar narodne odbrane u opštini Vukovar?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste. Do, do, je l' znate do kada?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Njega su postavili, upravo, Marin Vidić Bili, kad je preuzeo, kao predstavnik vlade, hrvatske vlade u Vukovaru, njega je postavio za načelnika za narodnu odbranu, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li ga je Vidić postavio, ali je bio načelnik narodne obrane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To mi je prvi put da čujem da ga je Vidić postavio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' vam poznato da je on bio uključen u formiranju upravo tih vojnih jedinica, u formiranje tih vojnih jedinica u sastavu HDZ-a?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Nisam ... Na to pitanje vam ne bih tako odgovorio, nije bilo formiranja u obliku HDZ, nego u obliku Ureda za obranu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, jeste li znali Josipa Gažu?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je on radio?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: On je bio, kada sam ja došao iz logora, onda sam ga našao u Zagrebu i bio je šef policije. Onda kad sam bio u Zagrebu, nakon logora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate, u okviru te organizacije, dakle, Marina Vidića, Tomislava Merčepa, ovog šefa policije koga ste sad pomenuli i tako dalje, šta se događalo od aktivnosti kojima je direktno ugrožavana bezbednost ljudi i imovine?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Taj šef policije nije bio u Vukovaru. On je nakon ... On je bio šef policije kada je čitava, čitavi organ uprave preseljen u Zagreb.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je šta poznato o aktivnosti Merčepa koga ste poznavali, dakle, u vezi sa nestankom i ubistvima jednog velikog broja Srba?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Gdje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Vukovaru. U Vukovaru, pre ovih operacija?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To prvi puta čujem da su Srbi ubijani u Vukovaru. Prvi puta to čujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Dobro, gospodine Čakaliću. Pošto je ovo sudski dokument, mogu li da ga priložim da ... Svedok očigledno neke ljude prepoznaće iz njega i ima ...

SUDIJA MEJ: To nema nikakve veze sa svedokom, to baš nikakve veze nema sa njim. Činjenica da je on čuo da je neko spomenuo taj dokument ne predstavlja osnovu za usvajanje dokumenta. Molim vas da nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej i ovo što se ovde odvija nema nikakve veze sa mnom, pa, evo, ja sprovodim, kako bih rekao, aktivnosti koje zaista nemaju nikakve veze sa mnom. A vi smatrate da nema nikakve veze sa svedokom ovo što ...

SUDIJA MEJ: Molim vas, idemo dalje, ako imate ikakvih pitanja za svedoka, naravno, inače ćemo da ga oslobođimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate, bar toga, da je 3. septembra 1991. godine doneta odluka, upravo u opštini Vukovar i upravo od strane Merčepa i upravo od strane Vidića, kojom se naređuje direktorima "Elektro-Slavonije", vodovoda, PTT-a, da se kasarni u Vukovaru isključi struja, voda i telefonske linije?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Oprostite, hoćete li mi reći datum. Nisam zapamtio dobro?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 3. septembar 1991. godine.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Septembra?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Tada više Merčep u Vukovaru nije bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o ovim ljudima koji su bili na čelu službe koje je on postavio. To je, u toj organizaciji je bio Rimac Vlado, na čelu tehničke službe i Gažo Josip na čelu vojne službe. Stipan Radaš ... Sećate li se?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Vi niste ... Vi ste očito nešto pomješali tu, gospodine. Posle devetog mjeseca, zapravo, posle osmog mjeseca Merčepa više uopće nije bilo u Vukovaru. On je premješten u Zagreb, a njegov posao zaštite i obrane je preuzeo dopukovnik Dedaković, Mile Dedaković.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o ovim ljudima koje je on postavio. Jesu vam poznati Vlado Rimac, Gažo Josip i Stipan Radaš?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Gažo Josipa poznam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Je l' vam poznato da je doneta ta odluka 3. septembra ... Ja govorim o tim ljudima koje je postavio. A Merčep je povučen u Zagreb upravo na zahtev Marina Vidića, zbog toga što je činio zločine tamo.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, nije radi toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi nemate pismo koje je Marin Vidić pisao Tuđmanu o tome?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Nemam. Niti sam znao o tome. Ali vam mogu reći ovo, Merčep nije bio stručna vojna osoba ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: ... on je inženjer građevine bio. A stručna osoba je bio ovaj dopukovnik Dedaković.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I on je poznat. A recite mi da li znate za ovu odluku od 3. septembra da se isključi, odnosno, naredba direktorima "Elektro-Slavonije", dakle, to je preduzeće za distribuciju

električne energije u Vukovaru, je l' tako, vodovoda i PTT, da se kasarni isključi struja, voda i telefon?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Onda kada je struja bila isključena za sve građanstvo, za ustanove, tada je bila i za kasarnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to je bilo kog datuma?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ah, ne znam, ne sjećam se tih datuma. Ja mislim da je to bilo negdje druga polovina devetog mjeseca ili tako, nekako druga polovina devetog mjeseca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li tačno da je upravo tada taj Mile Dedaković Jastreb sa, takozvanom, Aktivnom službom Zbora narodne garde, opkolio vukovarsku kasarnu i započeo blokadu kasarne i otvaranje vatre na kasarnu?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ovaj, kasarna se predavala. Ne znam da li vi to znate. Izvjesili su bjelu zastavu i kad su krenuli ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad, kako, šta je prethodilo tom "izvešavanju bele ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Dogovori, dogovori, dogovori su ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači nije bilo opkoljavanja, blokade i pucnjave ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne, jer ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ništa nije bilo?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Bio je ... Bio je dogovor da se ne prave nikakvi problemi inače, inače se kasarna neće predati. A ta kasarna je mogla vrlo lako pasti, međutim, izgleda da je došlo naređenje od nekoga iz Beograda da se kasarna ne preda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, kasarna je, kasarna je trebala da se preda pa je onda ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Kao i sve druge u Hrvatskoj, kao i sve druge u Hrvatskoj što su se predavale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. I onda je došlo naređenje od nekoga iz Beograda da se ne preda, pa je onda zato došlo do problema, je li tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da li je došlo iz Beograda ili odnekle, ili iz Negoslavaca, sad ja to ne znam, ali došlo je od nekoga naređenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Čakaliću, da samo to račistimo. Vi tvrdite, dakle, da nije bilo ni blokade, ni pucanja na kasarnu, nego je istaknuta bela zastava? Kasarna je trebala da se preda i sukobi su nastali kasnije?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja nisam bio prisutan tamo, ja vam ne mogu sad to točno reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vam je poznata naredba, pošto je ona data svim nosiocima funkcija u Vukovaru, a vi ste bili sanitarni inspektor, koja je data još 8. septembra 1991. godine, "provođenje mjera pripravnosti", pa je onda "u prvom stepenu", "u drugom stepenu", "u trećem stepenu". U trećem stepenu se ograničava kretanje građana po mestu i vremenu i aktiviraju određene jedinice i tako dalje. Da li ste i vi upoznati s tom naredbom? Ovde ima čitav niz lica koja su potpisala da su upoznata s tom naredbom. Verovatno nije među njima i vaš potpis, ali neke bi možda mogli da prepozname. To je naredba Marina Vidića Bilog i u originalu je. Da li biste hteli samo da pogledate, da vidite da li poznajete neke od ovih lica?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Hoću, pogledaću. Ja ove potpise ne bih mogao šifrirati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako ih ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Pogledajte dokument, gospodine Čakaliću. Da li prepoznajete dokument sam po sebi? Da li znate kakav je to dokument?

SVEDOK ČAKALIĆ: To je jedan logični dokument kojega je određeni organ uprave sastavio i upozoravao sve građane Vukovara na ograničeno kretanje radi toga jer je Vukovar bio bombardiran i tučen čitavo vrijeme. I logično je bilo, dakle ... To su svi ljudi bili upoznati, nema da kažeš samo da su Hrvati, nego svi stanovnici Vukovara su bili upoznati o tome. Vi znate da Vukovar, ako znate, Vukovar je imao 25 nacionalnosti u svom gradu. Najveći su bili Hrvati, zatim Srbi, a oni drugi poslije toga. To je čisto logično, "treba obaviti neposredne pripreme za prilagođavanje proizvodnje i potrošnje strateške ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, sve razumem, samo pogledajte datum gore.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: 8. 9.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je Vukovar bombardovan?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam datum točno kad je bombardiran, ali sam baš bio u gradu. Išao, išao sam u pregled živežnih namirnica u "Radnički dom" i u hotel i tada su avioni letili i mitraljirali i pucali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na šta?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Što? Po građanima Vukovara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Leteli avioni i pucali po 27 nacionalnosti građana Vukovara ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pa, ne po nacionalnostima, niste me razumjeli ili me nećete razumjeti. Avioni vaše države koji su često dolazili u Vukovar, za vreme dana i za vreme noći, pucali su po stanovništvu. Jeste li sad razumjeli?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem. Kad je to bilo, gospodine?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja datum. To se, to se već od devetog mjeseca svaki dan događalo. Čak su bacali, čak su bacali i bojne otrove.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Čakaliću, samo to je bila i vaša i moja država u to vreme, a ne moja.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Referendum je prošao već. To je bila vaša država onda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jer ja ne znam ko napada svoju državu, a vi ste je tada napadali, ako je to vaša država.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ja se pitam ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: E da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... ko napada svoju državu.

SUDIJA MEJ: Sa ovim ćemo da završimo. Gospodine Čakaliću, da li ste svojim očima videli avione kako pucaju na ljudе?

SVEDOK ČAKALIĆ: Jesam.

SUDIJA MEJ – PITANJE: Jednom ili u više navrata?

SVEDOK ČAKALIĆ: To se ponavljalo skoro svaki dan, do pada Vukovara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne možete da kažete kada je to bilo?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pa, recimo, počelo je to negdje valjda oko devetoga mjeseca ... Ne mogu ja to točno, ja to nisam, nisam, nisam se ja za to ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: ... ja ne mogu reći točan datum ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: ... daleko od toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je još februara meseca 1991. godine, dakle, pola godine pre nego što je i više od pola godine pre nego što je došlo do bilo kakvih nereda ili sukoba u Vukovaru, na sastanku HDZ za Trpinjsku cestu u Borovu Naselju doneta odluka o etničkom čišćenju Srba sa područja opštine Vukovar? Je l' znate išta o tome?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, ja nisam pripadao toj stranci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' Merčep iz Bogdanovaca?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Je, ali je živio, ja mislim, u Vukovaru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali je imao kuću u Bogdanovcima?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da. I on i njegova braća, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ništa o sastanku u toj kući u Bogdanovcima, gde su tada bili Vladimir Šeks, Ivan Vekić ...

SUDIJA MEJ: Ne, ovo je gubljenje vremena, absolutno gubljenje vremena. Potrošili ste skoro pola svog ukupnog vremena, a da niste pitali svedoka absolutno ništa o njegovom iskazu. On je ispričao vrlo ozbiljne stvari i ništa od toga, ni jednu reč vi niste osporili. Ako želite nešto da osporite, treba to da uradite sada umesto da se bavite stvarima koje su sasvim irrelevantne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Osporiću, ali vama je sve ovo nerelevantno, shvatam, gospodine Mej. Požuriću, tu imamo ...

SUDIJA MEJ: Da, ja upravo tako mislim, naročito što se tiče ovog svedoka koji ne zna ništa o tome, ali je ovde dao vrlo ozbiljan iskaz o kom vi iz nekog razloga odbijate da ga unakrsno ispitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja uopšte ne odbijam da ga unakrsno ispitujem, gospodine Mej, o njegovom iskazu, ali prvo ga pitam o pitanjima stanja u Vukovaru iz vremena njegovog iskaza. I tu je reč o okolnostima pod kojima se stvari događaju, što smatram relevantnim, za razliku od vas. Da li vam je poznato ko je Jure Marušić?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato ime Ćibarić Nikola zvani Šiptar i Šipoš Zoran?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li vam poznat i Šipoš Zoran?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Šipoš ne, ali Ćibarića sam poznavao i još ga poznajem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je, da li vam je poznato da su u toku ratnih operacija, da je postojalo sklonište u Kombinatu "Borovo" pod nazivom "Nova obućara"?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, nego, nego "Komerc".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Kombinatu "Borovo", sklonište?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato, na primer, da je taj Ćibarić Nikola iz ovog skloništa i ovaj drugi koga vi ne zname, su izvodili Srbe i likvidirali ih streljanjem?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Prvi puta to sada čujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, ja imam zapisnik o primljenim obaveštenjima u kojima se vidi i govori se o skloništu "Nova obućara" ...

SUDIJA MEJ: Ne, on o tome ne zna ništa. Nastavite dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, idemo dalje. Vi ništa, dakle, ne zname ... Evo, na primer, konkretno 14. novembra 1991. godine iz tog skloništa izvedeni i likvidirani ...

SUDIJA MEJ: Ne. Ako nastavite sa ovim pitanjima, vaše unakrsno ispitivanje biće privedeno kraju. On je već rekao da ne zna ništa o tome, za njega je to irelevantno, a sada i za nas. Nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto ste bili sanitarni inspektor, da li vam je poznata odluka Marina Vidića Bilog, iz septembra 1991. godine, da se leševi vojnika JNA ne sahranjuju u Vukovaru nego da se spaljuju?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja čak i ne znam za te leševe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste, gospodine Čakaliću, sa svojom suprugom u vukovarsku bolnicu stigli 17. novembra, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U 23.00?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na trećoj strani u drugom pasusu navodite kako je većina Hrvata iz vaše zgrade otišla u bolnicu i kako su svi Srbi i jedan Ukrajinac ostali u svojim stanovima, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste. A sa nama su bili stalno u ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali Vukovar je bio, kao što i sami kažete, ugrožen granatiranjem ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... i bombardovanjem, je l' tako?
SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A granate ne biraju hoće li da pogode Srbin ili Ukrajinka ili Hrvata, prepostavljam, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste. Baš jedan Srbin, koji je dobio zadatak da mene ubije, njega je pogodila njegova granata. Nije znao, nije znao da njega ne može pogoditi, da njega može pogoditi njegova vlastita ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja samo kažem ... Vi kažete da su vas ugrožavale granate kojima je bombardovan Vukovar ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... ali da su Hrvati otišli da se sklone u bolnicu, a Srbe nisu ugrožavale te iste granate.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Taj dan već je bilo pucnjave veoma malo. I kad smo supruga i ja išli, ja stanujem tamo, ne znam je l' vi znate Vukovar, znate? Gde stanujem ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na žalost, nikad nisam bio. Ili možda na sreću.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Možda je i bolje da niste bili, da. Ovaj, mi smo išli i pucali su, pucalo se, gospodine, pucalo se, je l' shvaćate? Ja sam vozio, ja sam vozio jednoga ranjenika dan prije u bolnicu, koji je bio ranjen i kad sam se vraćao nazad, počeli su pucati po meni. Ja sam ugasio svjetla i maknuo sam se u stranu, a fijukali su metki, znate kako, znate kad se to puca? I to sa druge strane, sa desne obale Vuke ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem, razumem ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: ... sa desne obale Vuke, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem, samo vas molim da, ako možemo samo što brže da idemo preko pitanja, jer će mi uskratiti vreme. Da li imate objašnjenje za činjenicu da Srbi nisu otišli da se sklone u bolnicu? Je li bolnica bila dostupna kao sklonište samo Hrvatima ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... ili je mogla biti dostupna i Srbima?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne. Oni su bili sigurni i bili su obavješteni šta će se i kako će se događati. A da vam kažem da, kad smo dovedeni, kad smo dovedeni na Ovčaru, da nisu ni provjeravali identitet, da su čak ubili i neke Srbe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja sad, sad ću da dođem ja na to. Recite mi, molim vas, vi ne povezujete taj, to neprimanje Srba u bolnicu sa stavom tadašnje direktorke bolnice, Vesne Bosanac?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne. To nema veze. U bolnicu je mogao doći svako, ko god je htjeo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na strani četiri izjave u drugom pasusu navodite da ste u bolnici videli poverenika Vlade za Vukovar Marina Vidića Bilog, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, i bio sam prisutan, u blizini sam bio kad ga je major Šljivančanin uhapsio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, kad je u bolnicu prvi put ušao neko od oficira JNA?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Eto tada, kad je Marin uhapšen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi tvrdite da je to bio major Šljivančanin ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja sam ga video po ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ...i da je sa njim u pratnji bio jedan ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: ... Bogdan ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... jedan potporučnik.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za koga znate da se zvao Bogdan Kuzmić.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Kuzmić, jeste. Da, Bogdan Kuzmić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je l' to bio neki rezervista, teritorijalac, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ovako, on vam je bio nekada vratar u bolnici vukovarskoj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, prepostavljam da je, da ne, da ne gubimo vreme, prepostavljam da znate da potporučnik u Jugoslovenskoj narodnoj armiji ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Treba završit' akademiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... mora da završi Vojnu akademiju i verovatno nije vratar u bolnici, on je morao biti ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: On je bio nekad, vidite ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: ... baš ste me prekinuli, ja sam vam to htio reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, izvolite.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: On je bio nekad ...

prevodioci: Pravite pauze između odgovora i pitanja, molim vas.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: On je bio pratilac majora Šljivančanina kada je predan Vukovar, znači, kada je uhapšen Vidić. A poslije, čuo sam poslije toga da je odveden u Beograd na doškolovanje u Vojnu akademiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je drugo, da li je on posle hteo da se aktivira i doškoluje, ali, u stvari, u to vreme je bio pripadnik Teritorijalne odbrane Vukovara i bio vodič majora Šljivančanina, zato što je radio kao vratar u bolnici, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Gospodine, ne, on je bio odjeven u odoru jugoslavenske armije sa činovima koje sam vam spomenuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To je isto imala i Teritorijalna odbrana, vi to ne znate, je l' tako? Na strani pet izjave naveli ste kako vam je odmah bilo jasno da Šljivančanin rukovodi operacijom, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Možda ste i vi, ja ne znam?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, molim vas, kakvu je to operaciju sprovodio Šljivančanin u bolnici?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Hapšenje, hapšenje, ovaj, Marina Vidića u 00.00 sati 19. i posle sam ga video 19. negdje oko 7.00, 7.30, možda ... 7.00 je bilo, možda tako po prilici ... Njega i Radića u bolnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Molim vas, da li je tačno da je njegovo ponašanje bilo korektno i da nije ispoljavao nikakvo nasilje?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pa ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šljivančaninovo.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Bilo je korektno, onaj dio koji sam ja video, kad je uhapsio Vidića i kad ga je odveo iz bolnice. Dalje van bolnice, ja ne znam ništa dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pa Vidić je posle bio pred istražnim sudom i tako dalje, prema tome ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da. Vidjeli smo se u Mitrovici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... poznato je, poznato je ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U Mitrovici smo se isto vidjeli, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi tom prilikom niste videli ni jednog drugog pripadnika JNA, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: A rekao sam da sam vidjeo ovoga kapetana ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, tog vašeg recepcionara sa ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne, još je bio onaj, kapetan Radić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno da su vas doktor Ivankovac i doktor Matoš oko 7.00, 20. novembra, obavestili da sva lica koja nemaju službene legitimacije moraju da napuste bolnicu?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da ostali lekari ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Vesna Bosanac, da. Vesna Bosanac i još neki drugi su nas obavjestili, jer ona se ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da će biti prebačeni konvojem, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Nisu nam rekli kuda ćemo biti prebačeni. Međutim, ja znam gdje sam prebačen, a znate vjerojatno i vi, a mnogi drugi, mnogi drugi, recimo, moja supruga je, takođe, odvedena u Sremsku Mitrovicu pa je poslije toga vraćena u Hrvatsku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, molim vas, da li vam je poznato ko je doktor Vladimir Emedi, je li to lekar vukovarske bolnice?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, ortoped.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, molim vas, s obzirom da ste i pre 17. novembra 1991. godine, kako sami to izjavljujete, dolazili u bolnicu, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste u njoj i koliko videli naoružanih pripadnika Zbora narodne garde?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U bolnici niko nije bio. Nikog nisam video naoružanog u bolnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovaj lekar koga kažete da ste poznavali, Vladimir Emedi ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: I sada ga poznajem, živ je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u svojoj izjavi je naveo da je doktorka Vesna Bosanac obezbeđivala ...

SUDIJA MEJ: Ne. Možete da iznesete neku činjenicu za koju ovaj svedok možda zna, ali on ne može da zna za izjavu nekog drugog svedoka, koga ste vi čuli ili čiju izjavu imate. Koja je tvrdnja koju vi želite da iznesete pred njega? Videćemo da li on može da odgovori na nju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da su pripadnici Zbora narodne garde, uz odobrenje direktorke bolnice Vesne Bosanac, boravili u

bolnici, peli se na krov bolnice s koga su otvarali vatru po položajima JNA, po letelicama JNA i tako dalje? Da li vam je to poznato?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Šta su te letilice radile u Vukovaru? Bombardirale bolnicu. Je l' znate to?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, ja vas pitam ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Čakaliću, skoncentrišite se na pitanje. Kad tvrdite da se to desilo, gospodine Miloševiću? Kad su pripadnici ZNG sa krova bolnice otvarali vatru na letilice iznad bolnice?.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U celom tom periodu, tih dana do pada Vukovara ...

SVEDOK ČAKALIĆ: Niko se nije mogao ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Posle pada Vukovara nisu otvarali vatru.

SUDIJA MEJ: Gospodine Čakaliću, da li ste vi lično videli tako nešto?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne. Gospodine, nemoguće je bilo se popeti na krov bolnice jer bolnica je prije toga već dobila nekoliko granata. Jedna bomba od 250 kilograma probila je drugi, prvi i u prizemlje je pala jednom ranjeniku koji je ležao, između nogu. Od 250 kila bomba koja nije eksplodirala. Ko bi se usudio popeti na krov bolnice, u to vrijeme? To je nevjerojatno. To prvi puta čujem, gospodine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja to prvi put čujem što vi kažete, a ja imam podatak da je sa krova bolnice pucano na avione ...

SUDIJA MEJ: On je to porekao, on to poriče, tako da na tome nećemo dalje da gubimo vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi tvrdite da niste videli nikoga od pripadnika Zbora narodne garde unutar bolnice?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pitali ste me na krovu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi se niste peli na krov.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Kako sam mogao vidjeti na krovu, onda. Pitate me je l' sam video na krovu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vas pitao ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: ...da su pripadnici Zbora narodne garde pucali po Srbima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vas pitao unutar bolnice.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Unutar bolnice sam bio ta tri dana zadnja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li videli pripadnike Zbora narodne garde tada?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni jednog?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li ste prepoznali jedan broj koji su se preobukli u uniforme bolničkog osoblja, koji nisu pripadali bolnicama?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, prepoznao sam. Znate gdje sam, kako sam ih prepoznao? U autobusima kad smo došli. Bili su odjeveni u bijele mantile i ti su svi odmah poubijani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti koji su bili odeveni u bele mantile, a koji nisu pripadali osoblju bolnice, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste napustili bolnicu i izašli u dvorište, tvrdite kako ste tamо primetili dvojicu vojnika, jednog koji se zvao ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pero.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... Pero iz Bosne i drugog koji je bio Musliman, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi njih poznavali od ranije?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, prvi puta da sam ih tada video. Inače, fino odgojeni dečki koji su nam psovali od početka kad smo došli tamo do kraja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, molim vas, pošto ih niste poznavali od ranije, pa kako ste znali ko je, ko je ko, ko je Srbin, ko je Musliman, vojnici?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pa taj Pero nas je pratilo u konvoju od Vukovara do Sremske Mitrovice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste u autobusu rekli da je pored vas sedeo Tomislav Pap, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, je li to lice koje je po nalogu Marina Vidića Bilog vršilo spaljivanje leševa poginulih vojnika JNA u Vukovaru?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Gospodine, ja nikad nisam čuo da je bilo spaljivanje leševa u Vukovaru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako ne znate, možemo dalje. Vi govorite, na strani 7, kako ste iz bolnice doveženi u krug kasarne gde su vas, kako vi kažete i maločas ste pomenuli, vredžali, pretili vam da će vas ubiti ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne samo mene, nego sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste "neki četnici crnogorske nacionalnosti", jeste tako izjavili?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja nisam znao, ne znam koje su oni nacionalnosti, ali su nosili one crvene kapice sa onim rojtama, jer su oni, jer su oni ... Odakle su oni? Jesu oni iz Bosne, jesu iz Crne Gore ili su iz Srbije ili su iz Hrvatske, ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa sad, u Srbiji se ne nose kapice sa, crvene sa rojtama, ali se u nekim delovima Hrvatske nose.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To su ličke kapice, to je drugo. To je drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Inače, crnogorska nema rojte. A da li je tačno da ste u kasarni prepoznali još neka lica, lokalne Srbe iz Vukovara?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I njih ste poznavali i pre rata. I odatle ste prebačeni na Ovčaru, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neću ništa o ovim naočarima i tako dalje. Kapetan neki, pomenuli ste ga, da ne gubim vreme na tome. Vi ste dali 1993. godine i izjavu, to je izjava koju ste dali, mislim da je to jedna dama, Kim Karter (Kim Carter), je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da. Ona je pukovnica kanadske vojske
...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kanadske vojske?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da. Ona je član Vjeća Međunarodnog suda čini mi se bila u to vrijeme, i tu je bio gospodin patolog što je otkrio Ovčaru ... Gospodin ... Ne mogu se sjetiti prezimena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ne gubimo vreme, da ne gubimo vreme na to. To je prilično obimna izjava i ona je ovde, ja ću vam samo ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Gospodin Snou Klajd (Snow Clyde) se zvao, eto sad sam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Sad sam se sjetio, taj patolog, Snou Klajd.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pominjete ovog kapetana na strani 38 koji je probao naočare i tako dalje.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete kapetan po činu, pa onda kažete "verovatno rezervista".

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja je li on aktivan ili je rezervista, a vjerojatno ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam čitam ovo što ste vi rekli. Ja vam, ja vam ne sugeriram da je rezervista, ja samo čitam ovo što ste vi rekli. Kažete: "Vjerovatno rezervista i video sam da nije mogao zakopčati vojničku odjeću"

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, jer mu nije pasala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije mu pasovala ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ...nesumnjivo nije bio, za razliku od drugih oficira".

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da, to je tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda imate na, na još nekim ovde, u nekim tvrdnjama da su ti, da su ti ljudi bili prljavi, neuredni i tako dalje, sećate se toga, da vam sad ne citiram ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Istina je, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: I mi smo bili i mi smo tada već bili prljavi i neuredni i svakakvi ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali da li je to, gospodine Čakaliću, jasno da se radi o licima koji nisu pripadnici JNA?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Gospodine, on nosi odoru JNA, da l' je on pripadao ili nije, ne znam da li vi znate da l' je taj pripadao tome?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja svakako ne znam, ali prepostavljam, pošto iz podataka koje ja imam, na Ovčari uopšte nije bilo pripadnika JNA, jer je reč bila o lokalnim, naravno, uniformisanim, ali o lokalnim pripadnicima oružanih snaga. Zato vas pitam, jer to želim da ustanovim.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Bili su tri časnika, tri oficira, jedan pukovnik i dva potpukovnika su bili na Ovčari. I oni su tu čitavu paradu koja se događala izvađali ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: ... još, još je došlo, još je došlo jedno 12, 13, možda i 15 ljudi sa batinama za bejzbol u posebnom vozilu. I kad su oni ušli u Ovčaru, zatvorila su se vrata i znate dalje šta je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Čakaliću, vi kažete da je komandovao u bolnici major Šljivančanin, a ovamo pominjete dva pukovnika i potpukovnika ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Odvojite bolnicu od Ovčare, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, u ...

SUDIJA MEJ: Nemojte da prekidate svedoka. Sačekajte trenutak. Nastavite sada, gospodine Čakaliću. Morate da govorite jedan po jedan. Sad je na vas red.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Šljivančanin je bio u bolnici i Šljivančanin se pojavio u vukovarskoj vojarni kad su nas iz bolnice odveli u vukovarsku vojarnu. A kad smo došli na Ovčaru, tada su se pojavila dva potpukovnika i jedan pukovnik koji su došli odnekle. Oni su se pojavili, pojavili nakon odlaska Dokmanovića sa Ovčare.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo sam vam zahvalan na tome. Dakle, za Šljivančanina smo utvrdili da je izvršio hapšenje Vidića. On je inače bio oficir bezbednosti, da se ponašao korektno i da je odveo Vidića. Vidić je posle bio u zatvoru, a posle, nije ni bitno za vaš iskaz, prema tome, nikakve veze ... Vi niste Šljivančanina ni u kojoj varijanti mogli videti na Ovčari, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, na Ovčari ne, ali u vojarni da. On nas je došao posjetiti ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Major, major u kasarni je logična stvar, da je, da je prošao tamo. Kažete, dva potpukovnika i jedan pukovnik bili na Ovčari.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' imate bilo kakvu predstavu o tome da su to mogli biti aktivni oficiri JNA?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja imam predstavu jednu, ovaj. Jeste li vi vidjeli časopis "Naša armija" iz kraja jedanaestog mjeseca?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Niste. A znate ko je bio na naslovnoj stranici toga časopisa? Ovaj, bio je, Mile, ovaj, Mrkšić. On je oslobođio Vukovar. A meni ... Ja sam ga identificirao kad sam taj časopis dobio u Mitrovici. Dali su nam časopise da čitamo, ja sam ga usporedio sa tim čovjekom, sa tim pukovnikom koji je došao na Ovčaru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SUDIJA MEJ: Dajte da razjasnimo ovo. Iznako je vreme za pauzu. Rekli ste da ste ga identifikovali, prepoznali, da je to bio pukovnik na Ovčari. Je li tako?

SVEDOK ČAKALIĆ: Da.

SUDIJA MEJ: U redu. Sad idemo na pauzu od 20 minuta. Gospodine Čakaliću, nemojte ni sa kim da razgovarate o svom svedočenju dok se ono ne završi. Molim vas, vratite se za 20 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, samo mi recite koliko ćete mi vremena još dati.

SUDIJA MEJ: 12 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: 12 minuta?

SUDIJA MEJ: Da.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, nije mi dovoljno 12 minuta za ovog svedoka.

SUDIJA MEJ: Četvrt sata, a onda ćemo da razmotrimo situaciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ću pokušati, ali sumnjam. Gospodine Čakaliću, meni je stalo da utvrdim zaista istinu o tome što se tamo dogodilo, pa vas molim da mi odgovorite tačno na pitanja koja vam postavljam. Rekli ste da ste prepoznali pukovnika Mrkšića. Jeste ga vi to prepoznali po fotografiji koju ste kasnije videli na prvoj stranici časopisa i opisali ga na osnovu te fotografije ili na osnovu onoga što ste videli tamo?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Kad je on ulazio u Ovčaru, u hangar Ovčare, onda je jedan došao, jedan vojnik je došao i kaže tim četnicima koji su bili tamo i drugi, i taj Kuzmić i drugi, kaže: "Dolazi pukovnik Mrkšić". Bila su dva potpukovnika i jedan pukovnik. Znači, logično je bilo da je pukovnik taj Mrkšić, je l' tako? Kad sam bio u Sremskoj Mitrovici u logoru, onda smo dobili časopise "Naša armija" i "Front" da čitamo. I kad sam dobio taj časopis "Naša armija", na naslovnoj stranici je bio taj čovjek za kojega ja mogu reći da je Mrkšić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a molim vas, je l' imao neku pištaljku on?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste. Pazite, to kad je pištaljka radila, ja sam već bio oslobođen sa Ovčare i bio sam vani, van hangara, al' je bila pištaljka. Neko je na nju zviždao i davao je znak kada je trebalo početi tući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jedan svedok, vama skrećem pažnju, gospodo, to je bio svedok, pošto je zaštićen, ne mogu da mu čitam ime, al' to je 1171, rekao da je bio neki pukovnik koga je opisao kao debelog čoveka i koji je imao pištaljku. Pukovnik Mrkšić nije debeo čovek i ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Znam da nije debeo. Ne znam ko je tu izjavu davao, ja ono što sam rekao, to je točno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi tog pukovnika koga ste videli, je l' bio debeo?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Bio je debeo jedan četnik koji je imao oko 150, 160 kilograma, koji je bio vlasnik one palice, što je držao onaj major, zname.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, molim vas, vi kažete da ste prepoznali neke lokalne Srbe koji su vas tukli i među njima Slavka Dokmanovića, izvesnog Milana Bulića, Dadu Dukića i Bogdana Kuzmića i Stevana Miščevića.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za koje kažete da su pre rata u Vukovaru prodavali ribu. Jeste tako izjavili?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To je taj Miščević. On je ribar, ne svi drugi. On je sam prodavao ribu i on je ribar bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na strani 9 navodite kako ste videli Kuzmića i Bulića kako na Ovčari prebijaju izvesnog Samardžić Damjana.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ubili su ga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čoveka koji se zvao Kemo.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: I ubili su ga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li bar jasno da ni Kuzmić ni Bulić nisu bili pripadnici JNA, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Oni su bili ... Bili su paravojne jedinice. U paravojnim jedinicama su ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo sam to htio da ustanovim. Molim vas, gospodine Čakaliću, sa vama je bio u autobusu, pomenuli ste maločas u glavnom ispitivanju, Vilim Karlović, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A za njega ste uzgred rekli i da je i danas u hrvatskoj vojsci u činu majora, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jesam, bojnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, bojnika. Pa zar nije jasno da time demantujete vašu tvrdnju da u bolnici i s vama nije bilo ljudi koji su bili pripadnici tih oružanih snaga Hrvatske?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Tada ja nisam znao da je on bio u vojsci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tada niste znali da je bio u vojsci?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. On je bio bolesnik, čini mi se, u bolnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zar nije ... Je li nesporno da je bio u vojsci?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Posle toga sam znao, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo sam to htio da utvrdim.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: I sada je on u vojsci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da je vas lično na Ovčari spasao jedan Srbin, pripadnik Teritorijalne odbrane, izvesni Stevo Zorić zvani Čevo, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U celini svoje izjave vi upotrebljavate dva naziva kada govorite o Srbima, "četnici i vojnici", je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne znam, je l' vi drugačije?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ja vas pitam ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Četnici su jedno i ne moraju biti samo Srbi, mogu biti i Crnogorci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro. Ali evo, vi ste govorili, na primer, o izvesnom majoru. I maločas kad ste govorili o tom majoru, rekli ste da je to bio major koji je imao veliku kokardu. Major sa velikom kokardom, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To je pogrešno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ste maločas vi rekli.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, nisam tako rekao. Do majora je, major je dobio tu električnu palicu od toga četnika velikog, kojeg sam opisao da je imao najmanje 130, 140 kilograma, visokog oko dva metra, ovakvu nožinu je držao za pojasmom. I taj četnik je rekao tome majoru: "Nemoj upotrebljavati, ima jako puno svjedoka." To je odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Meni se učinilo da ste rekli da je tu bio taj major sa velikom kokardom. Rekli ste ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Nisam rekao, ne, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Major je jedno, a taj sa kokardom je drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, možemo da proverimo to u transkriptu, ali sad nemamo vremena za to. Rekli ste da se taj major zvao Lukić, a kasnije da se zvao Ivanović.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ivanović, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kako objašnjavate to da ima dva imena?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ovaj, da li je to pseudonim ili nije, ja ne znam. Ali činjenica da su ga zvali, da su ga zvali ... Jedan je došao i kaže "major Lukić dolazi", ta tri oficira, pukovnik i dva potpukovnika, "Idemo van" i onda su oni izašli van. A kada sam ga čuo, kada sam čuo da ga zovu prezimenom u Negoslavcima, major Ivanović, vidio sam da je to isto lice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li ste, bilo u bolnici, bilo u "Veleprometu" ili na Ovčari vi videli da je ijedan od vojnika JNA ubio nekog od zarobljenika?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ubijen je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam da li ste videli da je ijedan od vojnika JNA ubio nekog zarobljenika?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste. A je li tačno da ste na Ovčari primetili mladog pripadnika Teritorijalne odbrane za koga kažete da se prezivao Guja, sin izvesne Srpske Mirjane Guja, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: On je bio osoba koja je otvarala i zatvarala hangar u odori jugoslavenske armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, u Ovčari, ne u samom hangaru, nego van hangara je on bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ispred hangara.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li takođe tačno da vam je i on tom prilikom psovao majku ustašku i da se grozio svog strica koji je bio Hrvat ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... i trgovac u preduzeću "Auto-Bačka"?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da će ga ubiti ako mu se za to ukaže prilika?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Istina je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je taj mladić po ocu bio Hrvat?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da se prezivao Molnar?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Molnar, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovo drugo prezime je bilo prezime njegove majke?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To piše na strani koja završava sa 85 u vašoj izjavi. Kažete: "Tom prilikom vojnu stražu je držao jedan mladi vojnik po prezimenu Guja" i tako dalje, "i on nam je psovao majku ustašku, iako je i sam Hrvat. Grozio se na svog strica koji je bio trgovac u preduzeću 'Auto-Bačka' u Vukovaru ...

prevodnici: Molim vas da malo sporije čitate. Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ...i da će ga ubiti kad mu se za to ukaže prilika”.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja vam skrećem pažnju, gospodo, kako se, u stvari, u ovom postupku koriste određeni svedoci koji očigledno imaju veze sa ovim zločinom, a optužuju nevine ljudе, a ti se svedoci koriste kao svedoci, iako smo ovde videli ...

SUDIJA MEJ: Ovo nije trenutak da vi iznosite svoju argumentaciju. Koje pitanje želite da postavite svedoku?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, da li je tačno da ste u istoj izjavi na strani koja se završava sa 86, kad opisuјete ljudе koji su tukli zarobljenike u hangaru na Ovčari upotrebljavali izraz “četnici”, je l’ tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da. I to vukovarski četnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nije bila reč o pripadnicima JNA, je l’ tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da. Ovaj mladić je bio van hangara. To smo riješili, je l’ tako?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da. A da li je tačno da ste izjavili kako je, dok ste bili u “Veleprometu”, u sobi u kojoj ste bili, da je u tu sobu došao jedan kapetan vojne policije i rekao vam da se spremite za polazak jer svakog trenutka mogu doći četnici spremni da vas pokolju. Jeste tako izjavili?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Točno. I sada izjavljujem tako. Hoćete da vam još kažem što je rekao?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je rekao još?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: “Hajdete ljudi, odvešću vas u kasarnu jer će doći četnici pijani i sve će vas poubijati”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: On se predstavio kao kapetan KOS-a. Ja sam rekao: “Kapetane, je l’ dajete svoju časnu riječ da će to tako biti?”, kaže: “Dajem” i išli smo. Došli smo u dvorište u autobus, nije mogao upaliti, a

četnici su već dolazili. Dobro, upalio je, pa smo ga gurali i upalio je i odveo nas u vojarnu. Svaka mu čast, bio je pravi oficir.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, e sad mi recite, dakle, valjda pravite razliku između ponašanja predstavnika JNA i tih za koje kažete da su pijani i da su, da je postojala opasnost da vas tu pobiju.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U konkretnom slučaju, neobično sam zahvalan tome čovjeku, tome kapetanu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne samo vi nego, valjda, i svi ostali koji ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja u svoje ime sada govorim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li smatrate da ...

SUDIJA MEJ: Morate obojica praviti pauze radi prevodilaca, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li smatrate da vas je u kom slučaju predao, da biste vi zaista bili ubijeni?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Vjerujem da bi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je potpuno jasno da vam je, upravo, taj predstavnik JNA, nije ni bitan sad njegov čin i bilo šta, za koga kažete da je bio kapetan vojne policije, u stvari, spasio život?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: On je bio kapetan KOS-a.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kapetan bezbednosti vojske.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Kontraobavještajne službe, eto, to je prevedeno točno, je l' tako?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li smatrate da vam je taj kapetan spasao život?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Svima nama koji smo preživjeli tamo, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste iz toga onda mogli da ustanovite da je JNA nastojala da vas zaštititi u tim okolnostima koje su se tada događale u Vukovaru?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne JNA, to je taj pojedinac bio, gospodine. To je bio taj kapetan KOS-a koji se predstavio imenom i prezimenom. Ja mu nisam zapamtio ime i prezime. Bio je malo niži od mene i vrlo korektan, kaže: "Ajde, ljudi, spremite se brzo, idemo u ... Došli smo sa autobusom da vas dovezemo jer će vas sve poklati ovdje". Dok drugi pripadnici jugoslavenske armije koji su bili u vojarni, oni su se drugačije ponašali. Najpre su nas primili, dali su nam vode, dali su nam nešto jesti, a posle toga je bilo ... Hoćete doći na to, možda da ne pričam?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je bilo posle toga? Jesu vas maltretirali pripadnici JNA ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U vojarni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... ili neko drugi?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U vojarni, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste rekli da su i u vojarni, kako vi kažete, bili i pripadnici nekih paravojnih formacija?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ovaj, vi niste izgleda, ja ču vam reći ovako, zarobljen u vukovarskoj bolnici, odveden u vojarnu, iz vojarne na Ovčaru, sa Ovčare u "Velepromet", iz "Veleprometa" u "Modatekst", iz "Modateksa" ponovo u "Velepromet", iz "Veleprometa" sa tim kapetanom KOS-a ponovo u vojarnu. Eto, to je bio moj put.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, i taj vas je kapetan KOS-a spasao?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da li se bilo kome od vas posle nešto desilo?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste. Dogodilo se to u vojarni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je l' ubijen neko u kasarni?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U kasarni nije ubijen, ali su bili tučeni mnogi dečki. Jedan je, jedan mali koji je imao možda 18 godina je morao gutati metke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali da li je jasno da ovi koji, za koje je postojala opasnost da mogu doći da vas ubiju, nisu pripadnici JNA?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne, ti u vojarni su bili pripadnici JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne govorim o tima koji su bili u kasarni, nego o tima koji su dolazili da vas ubiju i od kojih vas je spasio taj kapetan KOS-a.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Kapetan KOS-a je rekao "Dolaze četnici" i kad smo izlazili sa autobusom iz "Veleprometa", iz prostora "Veleprometa" čuli smo njihove pjesme, vi znate već koje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li je jasno, dakle, da taj zločin u Ovčari nisu počinili pripadnici JNA?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Moj gospodine, ja nisam gledao kad su oni ubijali dalje, ja sam vidio kad su ubili Samardžića Damjana i kad su ubili Kemu, u samoj Ovčari. A mi smo bili odvezeni negdje oko 7.00 sa Ovčare u "Velepromet", pa u "Modateks", pa iz "Modateksa" ponovo u "Velepromet", pa iz "Veleprometa" u kasarnu. To sam vam pričao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ste vrlo dobro objasnili. Dakle, vas je taj oficir JNA spasio.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vas i tu grupu.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ako ga znate, puno ga pozdravite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od formacije, ne znam ga, na žalost, od formacije koja ni u kom slučaju nije mogla pripadati JNA, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ona formacija koja je bila u vojarni, gospodine, to su pripadnici jugoslavenske armije bili. A ovo što se dogodilo na "Veleprometu", to su bili četnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim na Ovčari, a ne govorim o ...

SUDIJA MEJ: Isključio sam vam mikrofon. Do sada ste potrošili više od četvrt sata koje smo vam obećali. Razmotrili smo situaciju u ovom slučaju i odlučili

da vam damo još pet minuta, ali ne više, s obzirom na vreme koje je ranije potrošeno na nerelevantno unakrsno ispitivanje. Imate još pet minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Čakaliću, da li možemo da razjasnimo, dakle, da tada kad vas je sa Ovčare preuzeo oficir JNA ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne sa Ovčare, gospodine, iz "Veleprometa".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, iz "Veleprometa", da tada niko posle toga nije ubijen.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E sad mi recite ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Od nas, od nas, od nas koji smo spašeni, nas sedmorice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: O tome govorimo. A oni što su ostali na Ovčari, to je druga stvar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je druga stvar i tamo nije bila formacija JNA, to vam je poznato, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pa nije bila formacija, ali su bila ta tri oficira, kažem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je u neko drugo vreme?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Malo kasnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste rekli da je JNA držala zatvor u Sremskoj Mitrovici?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste tako rekli?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vojska?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vama je poznato da je u Sremskoj Mitrovici regularni zatvor. Je l' to znači da je neki deo zatvora ustupljen snagama koje su dovodile zarobljenike iz Vukovara, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: I iz drugih mjesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jeste li imali prilike da sretneta bilo kog predstavnika vlasti osim pripadnika vojske?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Vlasti ne, ali novinari su dolazili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ste dugo bili u Sremskoj Mitrovici?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Nešto malo manje od tri mjeseca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kako su prema vama postupali za ta tri meseca u Sremskoj Mitrovici?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U različita vremena, različito. Na primer, kad smo došli u Sremsku Mitrovicu, to sam pričao kako smo bili tučeni ono vani, pa u sportsku dvoranu, pa iz sportske dvorane van opet i tako dalje ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, tu ste pomenuli, koliko sam shvatio, neku paravojnu formaciju, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: U Sremskoj Mitrovici?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Nisam ja rekao o paravojnoj formaciji ništa. Tu su bili ... Najviši čin kojega sam ja video je bio pukovnik, a najniži čin je bio desetar, valjda tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako se zvao taj pukovnik koga ste videli u Sremskoj Mitrovici?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ne znam, gospodine. Nikad mu nisam uspjeo ime saznati, a i on nije ni htjeo reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali to je bio deo zatvora koji je, koji su koristile oružane snage, je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Prije toga su koristili robijaši.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Je li neko stradao u zatvoru u Sremskoj Mitrovici?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Svaku noć, dve ili tri minute prije 24.00 smo čuli po desetak-petnaest pucnjeva. Svaku noć. A stradao je i, ovaj, u Sremskoj Mitrovici, kada su nas rasporijeđivali u sobe, rekli smo da je ubijen Niko Šoljić, nogama, batinama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko ga je ubio?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To su ... Ko je mogao biti u, u Sremskoj Mitrovici? Samo vojska, niko više. Nikakve paravojne jedinice nisu mogle tamo biti, osim subotom i nedeljom koji su dolazili iz Vukovara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali vi ste rekli da su dolazili iz Vukovara kada vojska nije bila u zatvoru.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pazite, ovaj, zatvor nije mogao ostati bez vojske, to je sigurno. Ali u to vrijeme mi nismo vidjeli ni jednoga oficira, ni jednoga vojnika. Oni su se povukli i dali šansu ovima da se iživljavaju, u tome je čitavi problem. To je kriv zapovjednik zatvora, to je kriv zapovjednik zatvora, to nije smjeo dozvoliti. Trebao se korektno poneti prema zarobljenicima. Postoji zakon međunarodne, Međunarodnog crvenog križa o ratnim zarobljenicima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To niko, to niko ne osporava, dakle ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ali on se toga nije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, dolazili su iz Vukovara i čak kažete da su bili Goran Hadžić, zapisao sam, Boro Savić i Branko Kovačević, sudija.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ali oni nisu tukli, pazite, oni su ispitivali. Ja sam rekao da su me ispitivali Goran Hadžić i Boro Savić, a da je bio čuvar pred vratima Branko Kovačević, sudac vukovarskog suda. Eto, njima dvojici primitvcima, da tako kažemo, on je držao stražu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, čak ste objasnili da je sudija nosio bejzbol palicu. Jeste vi to rekli?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Koji sudija?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa taj Branko Kovačević, sudija sa palicom za bejzbol.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da, on je imao, on je imao, ne, ne, on je nosio pendrek, bijeli pendrek. On je imao bijeli pendrek. Međutim, nije me on ni dirnuo, nije me dirao ni Goran, nije me dirao ni Savić, ali kad sam otišao drugim hodnikom, kad sam išao prema katu, ja sam bio na trećem katu, e tu su me peglali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovo sam hteo ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Nije dobro, nije dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne to, ne kažem u tom smislu "dobro", nego u smislu vašeg odgovora, dakle, ovi ljudi koji su došli iz Vukovara da vas ispituju, došli su da s vama razgovaraju da bi saznali neke informacije?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu vas oni tukli?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Nisu me oni tukli. Ja vam, treći puta vam pričam istu priču. Nije me tuk'o ni Goran Hadžić, ni Boro Savić, nije me tuk'o ni taj sudac nego kad su, kad smo odvedeni dalje od njih ... Pazite, to je bilo, čini mi se u prizemlju ili suterenu, ja sam bio na trećem katu. E tu, od prvog, od ulaska na te stepenice pa do trećeg kata, tu su nas tukli. Tu su me tukli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li mislite da su bilo Goran Hadžić, bilo Boro Savić, bilo ovaj Branko Kovačević imali ikakve veze s tim vašim maltretiranjem?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Odkud ja to znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta su vas pitali?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pitali su me, ovaj, koliko je Srba bilo u hrvatskoj vojsci. "Da li su mobilizirani", "jeste, mobilizirani su". Rekao sam ime i prezime ko je mobiliziran. "Jesu li bili dobri vojnici", "jesu, bili su dobri vojnici, da". Jedan ima od njih danas, ovaj, časničku mirovinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto su vas pitali za Srbe u hrvatskoj vojsci ...

SUDIJA MEJ: To mora biti vaše poslednje pitanje, gospodine Miloševiću.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Bili su mobilizirani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je ukupno bilo vojske tada u Vukovaru, hrvatske, Zbora narodne garde i svega zajedno?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste vi nabrojali Srbe koji su bili u hrvatskoj vojsci, prepostavljam da znate i Hrvate?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Znam ih dvoje, jer su iz moje zgrade bili, obadva. Ta dva su bila iz moje zgrade. A ove, koliko je ukupno bilo vojnika, ne znam. Mislim da to nema niti u analima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, hvala vam.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapuškoviću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Zahvalujem, časne sudske. Ja bih molio gospodina svedoka samo da objasni nekoliko stvari u vezi događaja u bolnici i oko bolnice. Zato bih vas zamolio, uvažene sudske, da pogledate tabulator 2, četvrtu stranicu, drugi pasus i ono prvo što bih vas zapitao je sledeće. Vi ste u bolnici bili 17, 18. i 19. A 20. ste otisli.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja vas neću ponovo pitati ništa oko ovoga što ste govorili o pojavljuvanju majora Šljivančanina, ali pogledajte na stranicu 4 vašeg iskaza koji ste dali istražiteljima 17. juna 1995. godine. U tom pasusu stoji jedna rečenica: "Ja osobno u to vreme nisam video niti jednog drugog vojnika, takozvane, JNA ni četnika u bolnici". Tako ste izjavili. Je li tako bilo u ta tri dana?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Pazite, nisu ni mogli bit' kad je, kad Vukovar nije, kad bolnica nije pala. Onog momenta kad je bolnica pala, onda su se pojavili i Šljivančanin i taj njegov, ovaj, posilni ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ne, ne pitam vas za Šljivančanina. Vi ste rekli da u to vreme "sem Šljivančanina i Kuzmića, ja

osobno u to vreme nisam video ni jednog drugog vojnika takozvane JNA ili četnika u bolnici za tih tri dana, sve do 20.”.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: 20. ujutro se pojavio ponovo Šljivančanin i Radić.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, ne pitam, ja vas pitam za ova tri dana.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Za ova tri dana ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ne.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja vas molim da pogledate ovu izjavu koju ste dali ... To sam ja dobio kao dokument uz vaš iskaz koju ste dali istražnom sudiji Kuharić Zvonku 13. decembra 1993. godine.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Je li to službena zabilješka?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ne, ne, baš iskaz vaš. Ja ću vam ga dati, evo, ja ću vam ga dati odmah nakon toga da ga pogledate, ali prvo da vam pročitam ovo šta ste rekli da se dogodilo 18. novembra. Ovde ste kazali: "Tu noć iz dvorišta čula se pucnjava pešačkim oružjem i tada su poginuli Duvnjak Stanko i Mandić Marko, jer su dopali četnicima u ruke. Uglavnom, tu noć ja sam zapazio da su četnici izmješani u različite uniforme, domaće i strane, uglavnom oko bolnice, povremeno upadali u prostorije bolnice gde su bili uglavnom bolesnici i oni koji su se sklonili, civili, i tada koga su prepoznali, toga su izvodili i o njemu više nema ni traga". To je bilo 18. novembra i ja vas molim ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Kad je pala bolnica. To je pala, pala je bolnica. Nakon toga, kada je gospodin Šljivančanin odveo Marina Vidića, tada se to događalo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Molim vas, vi ste rekli da tri dana niko nije ulazio u bolnicu, a ovo se događa 18. novembra i vi ste ovo opisali. Evo pogledajte, možete ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Dobro, ovaj, možda sam se ja zabunio, ali govorim vam istinu sada. To se događalo onog momenta kada je gospodin Šljivančanin izašao sa Marinom Vidićem. Tada je pala bolnica. Tada je bolnica pala, shvaćate, nije pala ni 17. ni 18., pala je od 18. do 19. u pola noći.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I onda su upadali, kako kažete, četnici ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste, onda su upadali, da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Tu nema JNA uopšte.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Kuzmić je bio u JNA, dolazio je, bio je, sa mnom tamo razgovarao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ne, u ta tri dana, molim vas.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Ta ja ne znam šta da vam sad ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala, hvala. Još sledeće bih vas pitao. Ja ne znam da li, da li, da li ovaj iskaz može da se uzme kao, kao dokaz. Možda bi sud trebao da ima ovaj iskaz. To vi procenite.

SUDIJA MEJ: Imamo stvarno mnogo materijala i previše.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ako možete još da mi kažete, opet samo u vezi bolnice. Vi ste u bolnici sreli Batarelo Željka?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jesam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ovo opet, ove podatke koje vam iznosim ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Njega su ubili, da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ove podatke koristim, koristim na osnovu, opet, vaše izjave koju ste dali i koju sam dobio od Tužilaštva. Kada ste bili u bolnici, da li vam je gospodin Batarelo Željko pričao da, da je krenuo u proboj sa jednom grupom ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: ... sa jednom grupom, prugom preko mosta ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: ... ali da nisu mogli proći.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je l' tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Rekao je da je tu poginuo Kršić Vlatko, direktor "Name" i sin Koh Bandelina, je li tako?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A Batarelo se spustio u jedan jarak u kojem ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jeste.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: ... u kojem je prespavao i posle je došao do bolnice.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Nije bio ranjen.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Nije.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I tu se u bolnici sklonio.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Da. Zajedno smo bili, jednu noć smo zajedno bili.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A koliko je, koliko je ljudi još bilo u bolnici koji uopšte nisu bili ranjeni, a učestvovali su u borbama?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: To me tako čudno pitate, koji nisu bili ranjeni, a učestvovali su u borbama. Pa ti koji su bili u bolnici, ti nisu uopće učestvovali u borbama, osim, osim ranjenika.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne. Je li bilo osoba kao, kao Batarelo koji je, eto, učestvovao u tom proboru, pa je došao i sklonio se u bolnicu?

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Slušajte, ovaj, ja sam isto htio da idem u probor. Isto sam i ja htio da idem u probor, jer smo svi željeli da se spasimo. Nišmo htjeli dočekati ni vojne ni paravojne jedinice u Vukovaru.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To vas ja ...

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Jer smo znali što nas čeka, znate.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, moje zadnje pitanje. Vi ste ranije kad ste bili ispitivani govorili da je u bolnici bilo i ljudi koji su bili pripadnici Zbora narodne garde, a da nisu bili ranjeni.

SVEDOK ČAKALIĆ – ODGOVOR: Koji su ranjeni.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala. Hvala.

TUŽILAC MEK KION: Časni Sude, ja nemam dodatnih pitanja. Ima jedna stvar koju sam htio da kažem sudijama, to je nešto što se pokazalo tokom priprema za svedočenje. Ne znam da li o tome treba da govorim pred svedokom. Možda ako sudije nemaju pitanja, možda bi on mogao da se povuče, s tim da ostane na raspolaganju da eventualno odgovori na druga pitanja.

SUDIJA MEJ: U redu. Sekretar me podseća da imamo jedan dokument. Gospodine Miloševiću, to je jedan od vaših dokumenata. Datum je 18. septembar 1991. godine, svedok ga je prepoznao. Da li želite da se uvede u dokazni materijal? Datum je 18. septembar, to je neko naređenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Da, da.

SUDIJA MEJ: Daćemo mu sledeći broj D.

sekretar: To je dokazni predmet odbrane broj 167.

SUDIJA MEJ: Hvala. Rečeno mi je da je datum na dokumentu 8. septembar, a ne 18. Gospodine Čakaliću, ovim je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Sada ste slobodni.

SVEDOK ČAKALIĆ: Mogu li onoga gospodina predsednika Suda nešto zamoliti, ako mi dozvolite? Zamolio bih onda samo dvije minute.

SUDIJA MEJ: To nije uobičajeno, da vam iskreno kažem, ali videćemo. Ako želite da kažete nešto vrlo kratko, učinite to pa ćemo da vidimo šta je to. Da.

SVEDOK ČAKALIĆ: Mogu li sada reći?

SUDIJA MEJ: Da

SVEDOK ČAKALIĆ: Gospodine Miloševiću ...

SUDIJA MEJ: A ne, ne.

SVEDOK ČAKALIĆ: Molim vas, imam jednu zamolbu, imam jednu zamolbu. Pet ...

SUDIJA MEJ: Bojim se da ne, bojim se da to ne možemo da dozvolimo. Ne možemo da dozvolimo da postavljate pitanja. Hvala vam puno što ste došli. Da, gospodine Mek Kion?

TUŽILAC MEK KION: Časni Sude, samo sam htio da skrenem pažnju sudija da smo tokom pripreme ovog svedoka pokazali svedoku niz fotografija, jer je rekao da je video da je pukovnik Mrkšić bio na Ovčari. Među tim fotografijama koje smo mu pokazali bila je i fotografija pukovnika Mrkšića i on nije bio u stanju da ga prepozna kao oficira koga je tamo video ili bilo koga koga je tamo video.

SUDIJA MEJ: To ćemo zvanično da prihvatimo kao vaše priznanje.

TUŽILAC MEK KION: Da, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. To će da bude zavedeno.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Sledeći svedok, koliko sam razumeo, uživa zaštitne mere i treba da obavimo neke pripreme. Ima li šanse da danas završimo sa njegovim svedočenjem? Čini mi se da je to malo verovatno, s obzirom na vašu procenu.

TUŽILAC GRUM: Ne znam. Prvo treba da završimo sa glavnim ispitivanjem, ali se nadam da će biti vremena da počnemo i sa unakrsnim.

SUDIJA MEJ: Svedok će da se vrati sledećeg utorka.

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude. Pitao sam svedoka i on će biti na raspolaganju do utorka. Časni sude, ako smem da pokrenem jedno pitanje dok čekamo svedoka. Imamo niz dokumenata koje ćemo uz njega da koristimo. To je njegova lična evidencija i tražićemo da se to uvede pod pečatom. Tražićemo i da se koristi monitor po sistemu "Sanction". Amikusi su rekli da oni nemaju uključene monitore, pa će da koriste registratore koje smo im uručili. Ako su oni spremni da to prihvate, tako ćemo i da uradimo.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da.

TUŽILAC GRUM: Hvala. Ako mogu da zatražim dva broja za dokazne predmete. Sekretar nije sada tu, ali ...

SUDIJA MEJ: Da, neka svedoka da svečanu izjavu.

SVEDOK B-127: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Hvala vam puno. Izvolite sedite. Izvolite, gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM: Dok čekamo da se svedok pripremi, tražim da nam se daju dva broja. Jedan je regulator sa 12 tabulatora a drugi je regulator sa jednim dokaznim predmetom za koji mi samo treba da bude označen radi identifikacije.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva 505, za regulator.

SUDIJA MEJ: Ovaj drugi ćemo da rešavamo kad dođemo do njega. Sada ćemo da se pozabavimo regulatorom.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, prema nalogu Suda kojim se štiti vaš identitet, obraćaču vam se sa "B-127" tokom celog vašeg svedočenja. Tražim da vam pokažu dokazni predmet 505, tabulator 1 i molim vas da nam kažete da li je vaše ime na prvoj strani tog dokumenta?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste, to je moje ime.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ovaj dokument tačno navodi vašu biografiju i profesionalne podatke? Ponoviću pitanje pošto svedok nije čuo. Da li tabulator broj 1 dokaznog predmeta 505 tačno navodi podatke o vašem obrazovanju i profesionalnim dostignućima?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC GRUM: Časni sude, imam još nekoliko pitanja o biografiji tako da tražim da odemo na privatnu sednicu.

SUDIJA MEJ: U redu.

(privatna sednica)

sekretar: Sad smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dokazni predmet 505 sadrži jedan dokument gde vi za sebe kažete da ste Jugosloven. Da li se i dalje smatrate Jugoslovenom?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: I dalje se tako deklarišem. A radi se o tome da ... 6. aprila 1992 godine osjećao sam se u sebi kao jugoslovenski oficir.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, drugi koji bi želeti da vas svrstaju u jednu od tri grupe Hrvate, Srbe ili Muslimane, kako bi vas oni svrstali prema nacionalnosti?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Prema nacionalnosti, u tom obliku, drugi su me svrstavali u grupu Muslimana. Kad kažem "Muslimana" ne mislim na vjersku pripadnost nego pripadnost drugom narodu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad bih htio da vam skrenem pažnju na proleće 1992. godine. Da li ste tada bili stacionirani u Banja Luci?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jesam. Tačno je to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste bili тамо kада су srpske snage preuzele vlast u Banja Luci?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jesam, cijelo vrijeme sam proveo i bio sam svjedok tih događaja. Od 1990. godine mjesto življenja je bilo Banja Luka. Tako da sam cijelo vrijeme bio tam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mogu li da vas zamolim da kažete Pretresnom veću koji je bio nivo borbi između različitih zaraćenih strana ili frakcija tokom preuzimanja vlasti u Banja Luci, u proleće 1992. godine?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U proljeće 1992. godine nekih oblika uličnih borbi i aktivnosti nije bilo, a radi se o tome da su srpske odbrambene snage ili, rečeno u duhu našeg jezika, SOS, preuzeli grad Banja Luku i od tada, od tada je ona pod srpskom vlašću. Radi se o tome da nekih borbi nije bilo. Te jedinice su, jednostavno, preuzele kako ključne objekte u gradu, opština, mostove, ulaze svih tipova, kada je Banja Luka bila blokirana. A ako govorimo o nekim borbama, borbi uopšte nije bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, mogu li da vas zamolim da malo detaljnije objasnite šta znate o tim SOS, srpskim odbrambenim snagama. Da li su to bile paravojne formacije, policijske snage ili nešto drugo?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U to vrijeme, 1992. godine, znači mart-april 1992. godine, te jedinice su formirane od rezervista koji su na ili bili na ratištima u Istočnoj Slavoniji i u cijeloj Hrvatskoj, a vratili su se u Banja Luku i u tom trenutku vodile su se kao paravojne jedinice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete kako je tretirano nesrpsko stanovništvo Banja Luke pošto je ova grupa srpskih odbrambenih snaga preuzela grad?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče nesrpskog stanovništva dovoljno je reći jedan, jednu činjenicu da preuzimanje snaga SOS ... Od tada predstavnici drugih parlamentarnih zastupnika u gradu Banja Luka nisu imali pristup u gradsku, u gradsku skupštinu ... O daljim, običnim, običnim ljudima da i ne govorim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kad upućujete na druge delegate Skupštine, da li govorite o izabranim predstavnicima nesrpske nacionalnosti?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno. Radi se o delegatima nesrpske nacionalnosti izabranim na lokalnim izborima 1991. godine za opštinu Banja Luka.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je došao jedan trenutak kada su nesrbi u Banja Luci počeli da gube zaposlenje?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Od tih događaja svi zaposleni ljudi nesrpskog etničkog porijekla gubili su poslove i dobili su, jednostavno, otkaze ili im je rečeno da uopšte ne dolaze na posao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom tog vremena kada je grad bio pod kontrolom SOS i kada su nesrbi gubili posao, da li možete da kažete u kojoj meri je JNA bila prisutna u gradu, u tom periodu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U tom periodu Jugoslavenska narodna armija je bila prisutna sa svim svojim jedinicama i nije bilo nekih sukoba između jedinica SOS-a jedinica Amije. Kasnije je uspostavljen dogovor da se radi, s jedne strane, o istom cilju i dogovoreno je da, da je praktično grad u srpskim rukama i da nema potrebe za nekim velikim obezbjeđenjem na ulicama Banja Luke, nego da se aktivnost usmjeri prema, prema liniji fronta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam date procenu približnog broja snaga Jugoslovenske narodne armije koje su tada bile prisutne u Banja Luci?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Bile su sve prisutne jedinice, samo što ovdje treba napomenuti jednu činjenicu da se radi o vremenu kada su nesrbi u redovima Jugoslavenske narodne armije napuštali vojsku i napustili i, što se tiče Jugoslavenske narodne armije u tom trenutku, bila je, ovaj, praktično srpska.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznata jedna paravojna formacija koja je sebe nazivala "Vukovi sa Vučjaka"?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, poznato mi je, imao sam kontakt sa njima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste razgovarali sa pripadnicima te grupe?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, to se desilo 1991. godine u mjesecu novembru, prilikom zauzimanja predajnika, televizijskog predajnika televizije Sarajevo i okretanje tog istog predajnika za emitovanje signala Radio-Televizije Srbije. Odnosno, tadašnjeg, tadašnje Radio-televizije Beograd.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su pripadnici te jedinice vama ikada rekli gde su se obučavalj?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, kad sam sa njima razgovarao u kancelariji, u kancelariji ... Oni su nam, pošto smo mi njima ... Zatražili su od nas pomoć u ishrani, pomoć u intendantskom materijalu i prilikom tih razgovora rekli su nam da su oni završili obuku u Kninu i da su, praktično, tamo kod kapetana Dragana završili obuku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su neki pripadnici ove jedinice nosili nešto posebno na glavi?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Rada se o ljudima koji su imali neformacijsko naoružanje i nisu bili jednoobrazno obučeni u uniformu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam, molim vas, uniformu, odnosno ono što su nosili na sebi.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U to doba imali su maskirne uniforme što još nije u velikom broju kod pripadnika Jugoslavenske narodne armije bilo zastupljeno. A radi se o različitim vrstama uniformi, uglavnom maskirnih.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam, molim vas, tu uniformu s koliko je moguće više detalja, uključujući ono što su nosili na glavama.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Svaki od njih imao je crvenu beretku, maskirne uniforme su bile sivomaslinaste i šarene uniforme, koje do tog trenutka nisu u našim jedinicama bile prisutne ... Ili za kaišom crvena beretka ili na glavi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznata osoba po imenu "kapetan Pavić" iz tog perioda?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ondašnji komandir čete bio je Pavić. On je sa njima kontaktirao i u to vrijeme, ti ljudi koji su došli da zauzmu predajnike Televizije Sarajevo ... Smatralo se to kao opasnost za jedinicu i on je preuzeo određene aktivnosti za zaštitu jedinice tako da je izvestio generala Uzelca o svemu tome.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on kod generala Uzelca postavio neke zahteve u vezi s tom jedinicom?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Zahtev se odnosio na to, s obzirom da se, znači, ti ljudi su se vodili kao paravojni dio snaga ... Zahtjev je bio da se ti ljudi sa predajnika udalje, u protivnom general Uzelac će zatražiti pomoć sa aerodroma Željava, da se podignu dva MIG-a i da se uništi predajnik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su oni odgovorili na tu pretnju?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Oni su nakon toga pokupili svoju opremu i napustili predajnik Televizije Sarajevo, ali, posle toga, predajnik Televizije Sarajevo nastavio je i dalje da emituje signal Televizije Beograd.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada me zanimaju džamije u banjalučkoj opštini. Jeste li vi bili prisutni kada je razoren veliki broj džamija?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, ja sam bio prisutan tamo i u to vrijeme obavljao sam dužnost dežurnog kasarne "Vrbas". Radi se o mjesecu maju, 7. na 8. Ja sam bio dežurni u maju 1992. godine i bio sam svedok tih događaja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom tih perioda, da li je bilo ikakvih borbi u Banja Luci i u gradskoj okolini?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja prvo hoću da unesem ovde jednu ispravku. Možda sam ja i rekao "1992. godine", a radi se o 1993. godini.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U redu, primio sam k znanju. Dakle, da li je tokom tog perioda, maja 1993. godine bilo ikakvih borbi?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U tom periodu u gradu Banja Luci nije bilo nikakvih borbi. Ja sam u to vrijeme bio dežurni kasarne "Vrbas" i da je bilo nekih borbi ja bih to znao, da li od dežurnog koji je u garnizonu dežurao i nikakvih događaja nije bilo koji bi naslučivali neku borbenu aktivnost.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I šta ste vi videli te noći u vezi sa razaranjem džamija?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: S obzirom na lokaciju kasarne "Vrbas", nisam mogao ništa videti, a mogao sam čuti negde oko 3.00 posle ponoći dvije strašne eksplozije u gradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre tog dana, ako je bilo nekih hitnih situacija u gradu, da li ste vi iz kasarne mogli da čujete te zvukove, da su se upalile sirene policijskih automobila ili vatrogasnog odeljenja? Da li ste to čuli?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja nisam ništa čuo oko toga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali da li biste, inače, mogli da čujete sirene ta dva odeljenja u slučaju nenadane situacije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Čuo bih normalno

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sutradan ujutru, da li ste obišli mesta odakle ste čuli eksplozije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Nakon što sam predao dužnost krenuo sam kući i na putu kući, pješećeći, video sam razorenu džamiju Ferhadija i tamo su već bili pristigli bageri da raščiste teren. Okolo džamije bilo je puno polupanih stakala, a policija banjalučkog MUP-a je bila na obezbeđenju da ne bi, okolo tog, razorene džamije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su mesta na kome su bile džamije korišćene nakon toga za neke druge svrhe?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Mjesto gde je bila džamija Ferhadija je naknadno preuređeno i betonirano i praktično raščišten teren, ostala je samo pomoćna zgrada džamije i onda ja nisam nikada odlazio tamo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li vi bili u Banja Luci kada je na sličan način razorena i katolička crkva?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: 1995. godine, nakon pada istočne Slavonije, desile su se ... Desilo se da je katolički, katolička crkva razrušena ... Kao oblik revanšizma zbog pada istočne Slavonije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sad bih vam skrenuo pažnju na osobu poznatu pod nadimkom "Arkan". Da li su vaše jedinice u jednom trenutku bile razmeštene na istom području gde su delovale Arkanove jedinice?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Pored osnovnih zadataka jedinice, odnosno, jedinica naša je bivala povremeno vršila zadatke na liniji fronta. Radi se o pješadijskim zadacima i to se radilo o ispomoći na liniji fronta. U 1995. godini ta jedinica je bila u regionu Drvara. Tamo je imala zadatak obezbeđenja tog dijela linije i desili su se događaji koji su ... Između ostalog ranjavanje jednog starešine Vojske Republike Srpske, onda smo se nekako videli pljačkanja. Pljačkanja, takođe i srpskih kuća od strane tih Arkanovih ljudi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Spomenuli ste slučaj ranjavanja jednog starešine. Jesu li Arkanovi ljudi bili umešani u ranjavanje tog oficira VRS?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Taj čovjek je obavio svoju dužnost, što mu je bilo naređeno ... 15 dana je bio u smjeni na liniji, kada je trebalo da ode, da se vrati kući, pošto im je došla redovna smjena, njega su uhvatili ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Oprostite što vas prekidam, ali konkretne okolnosti nisu toliko bitne koliko činjenica da su u tome učestvovali ili nisu učestvovali Arkanovi ljudi. Dakle, jesu li oni bili, na neki način učesnici tog ranjavanja?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da. To je tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je došlo do reakcije od strane komande VRS, u odnosu na ranjavanje ovog starešine i ako jeste koja je to bila reakcija?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Reakcija je bila sledeća: nakon izvještaja šta se događa tamo, general Ninković je uputio izvještaj generalu Mladiću i general Mladić je posle praktično naredio da se Arkanovi ljudi isteraju i nakon toga više ih nije bilo u toj regiji, a, po mom saznanju, pojavio se u istočnoj Slavoniji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada me zanima onaj vremenski period kada se JNA službeno povukla iz Bosne i kada je uspostavljena Vojska Republike Srpske. Da li ste vi bili u Banja Luci u to doba?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja sam cijelo vrijeme to bio u Banja Luci.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad ću da vas zamolim da nam opišete, čisto teorijski, kako su se menjala imena jedinica, a zamoliću da kasnije predemo na privatnu sednicu, kako biste nam opisali konkretne promene. Ali, zasada, recite nam samo u opštim crtama, jesu li promenjena imena jedinica JNA i ako jesu, kako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče izmjene jedinica, brojnog naziva jedinica, ona su se desila, a jedinica koja se povukla, na primer, iz Hrvatske, dobivala je određeni broj ispred onog osnovnog broja.

TUŽILAC GRUM: Molim da na kratko odemo na privatnu sednicu kako bi svedok opisao situaciju oko svoje jedinice.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na javnoj sednici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću da vas zamolim da nam kažete nešto o tome šta se dogodilo sa opremom bivše JNA, kako se ona povlačila prvo iz Slovenije, Hrvatske i, na kraju, iz Bosne. Recite nam u opštim crtama, šta se dogodilo s tom opremom?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Konkretno rečeno, oprema bivše Jugoslavenske narodne armije i u jedinicama koje su se nalazile na teritoriji Bosne i Hercegovine i Hrvatske ... Na primer, avioni MIG-29 odleteli su u Batajnici i još jedan dio opreme, ali u tom periodu dosta opreme, koja je pripadala jedinici, ostala je i dalje u Bosni i Hercegovini.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je ta oprema ravnomerno podeljena između bosanske Vlade i Vlade Republike Srpske? Odnosno, recite nam nešto detaljnije kome je otisla.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Govorimo, znači, o vremenu 1992. godine u proljeće, kada su Muslimani i Hrvati već napustili redove jedinica Jugoslavenske narodne armije i ta oprema je pripadala samo Vojsci Republike Srpske, koja je formirana u to vrijeme. Nema nekog govora o nekoj podjeli i svako ko vodi takav razgovor nije ozbiljan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pošto se JNA povukla iz Slovenije da li je vazdušna navigacijska oprema premeštena iz vojne avio-baze u Čerkeli ili Čerkoli u Sloveniji?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ne radi se o tom nazivu, što vi kažete, radi se o aerodromu Cerkle koji je bio lociran u Sloveniji i mješovita avio-brigada, koja je bila tada smještena u Sloveniji, dislocirana je samo u aerodromu Plavše, Mahovljani, kod Banja Luke. S ovom razlikom što je isto tako ta brigada imala drugi naziv "92", a dodat je samo ispred "8".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pretresno veće je saslušalo svedočenja o zabrani leta, a ja ću da vas zamolim da nam kažete koje je geografsko područje spadalo pod zabranu leta u Bosni?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Zabранa leta, uvođenjem "no-fly" (zabrana letova) zone ... Zavisno od vremena u kome gledamo, samo letove je mogla ... Dozvoliti samo ... Uz posebno odobrenje komande Ujedinjenih nacija (United Nations).

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A koje geografsko područje je potpadalo pod tu zonu zabrane letova?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tom području je pripadala čitava teritorija bivše Bosne i Hercegovine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: S obzirom na vaša zaduženja i informacije kojima ste službeno imali pristup, jeste li vi znali za primere kršenja ove zabrane?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Kršenja "no-fly" zone je bilo ... Radi se o tome s obzirom da se moralo tako da uradi, a dešavala su se, uglavnom, u rubnim područjima ... To je područje aerodroma Ponikve u Srbiji. Aerodrom smješten kod Titovog Užica.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da se svedoku pokaže dokument pod tabulatorom 4, dokaznog predmeta Tužilaštva 505. Ovde postoje, zapravo, dva dokumenta. Međutim Tužilaštvo povlači drugi od ova dva dokumenta koji završava brojkama ERN5868. Molim da se svedoku pokaže samo dokument čija se oznaka završava brojkama 4149. Gospodine, zamoliću vas da pogledate ovaj dokument. Ako možete, kažite nam, molim vas, šta je sadržaj ovog dokumenta? Zanima me jedan konkretan deo koji ćete sada da vidite na ekranu pred vama. Vi imate čitav dokument kako biste imali kontekst. Recite nam u opštim crtama šta predstavlja ovaj dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Radi se, u osnovi, o dokumentu "Instrukcija za izvršno komandovanje i sadejstvo PVO i vazduhoplovnoj podršci" napravljenog od Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, koji je odobrio general Ratko Mladić, a ovaj dio u tom dokumentu se odnosi na sadejstvo jedinica RV i PVO u Bosni i Hercegovini i komande RV i PVO iz Vojske Jugoslavije. Radi se o tome da bi se obezbjedilo definisanje pojasa razgraničenja u kojem se realizuje sadejstvo, razmjena podataka o situaciji u vazdušnom prostoru, razmjena oficira za sadejstvo na komandnim mjestima, razmjena objava letenja i izrada zajedničkih planova upotrebe snaga i izrada plana sadejstva, kako sa komandom RV i PVO Jugoslavije tako i sa vazdušnim snagama u Republici Srpska Krajina.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zanima me jedan konkretan deo tog dokumenta. On se nalazi na ekranu pred vama. Hteo bih da čujem vaš komentar o tom delu. Paragraf 3 odnosno, deo 3 dokumenta. Moliću vas da nam objasnite značaj ovog naređenja u odnosu na "no-fly" zonu.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovim dokumentom se propisuju sve aktivnosti ... Možete li mi ponoviti još jednom pitanje?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas, stavite ovo naređenje u kontekst zone zabrane letova. Na koji način se on vezuje za zonu zabrane letova, odnosno, kakav je značaj ovog dokumenta za ovu zabranu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: O značaju, ovo je instrukcija za aktivnost jedinica koja je propisana na osnovu situacije, a uvođenjem "no-fly" zone iznad Bosne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ako bi se ove instrukcije sledile, da li bi one omogućile da kršenja zabrane leta prođu nezapaženo od srane međunarodnih mirovnih snaga i posmatrača?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Pa, svaka vojska gleda da sakrije svoje tragove kršenja nekih pravila koja su u tom trenutku bila propisana. Čak se u jednom djelu naređenja i instrukcije govori na koji način to da se uradi, ako bi se došlo do otkrivanja tih letova.

TUŽILAC GRUM: Da li je ovo pogodan trenutak za pauzu, časni Sude?

SUDIJA MEJ: Imamo zahtev sekretara da precizirate koji dokument povlačite. Mi, zapravo, imamo samo jedan dokument pod ovim tabulatorom.

TUŽILAC GRUM: Izvinjavam se, časni Sude. Dokument je, u stvari, povučen još jutros, pre nego što je registrator stigao do vas. Nisam znao da je to već učinjeno.

SUDIJA MEJ: Samo da proverim da li imam dobar broj tabulatora, da, 4.

TUŽILAC GRUM: Da, tabulator broj 4, a broj je ERN 03014149

SUDIJA MEJ: Mislim da to pojašnjava situaciju. Sada ćemo da napravimo pauzu. Svedoče B-127, molim vas da imate na umu da za vreme pauze, kao i svake druge, ni sa kim ne razgovarate o svom iskazu, dok se on ne završi. Ovo se odnosi i na članove Tužilaštva. Molim da se vratite u sudnicu za 20 minuta.

SVEDOK B-127: Poštovani Sude, razumio sam šta ste rekli.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Gospodine Grum, čini se da je nešto dodato na ekran svedoka.

TUŽILAC GRUM : Rekli su mi da je to tehničko rešenje za odsjaj od ekrana, da bi on mogao da vidi.

SUDIJA MEJ: Čini mi se da je to nešto od kartona, kao iz rimskih vremena.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na sreću, imamo izmenu lika. Gospodine, sad prelazimo na drugu temu. Objasnite nam, iz vaše perspektive, kadrovske promene koje je pretrpela Vojska Republike Srpske, kada se JNA zvanično povukla iz Bosne.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Povlačenjem Jugoslavenske narodne armije, odnosno gubljenjem tog naziva "Jugoslavenska narodna armija" doživljena je jedna transformacija vojske koja se nalazila na tom području tako što su oficiri, koji su ostali u Bosni i Hercegovini, a u bivšoj Jugoslavenskoj narodnoj armiji, samo postali pripadnici Vojske Jugoslavije, a preko 30. kadrovskog centra. Ljudi koji su bili na službi u Srbiji i Crnoj Gori, prebačeni su u Bosnu i tamo su dobili raspored. Određeni broj starješina koji su rođeni u Srbiji, povučen je sa prostora Bosne i Hercegovine, konkretno rečeno, iz Banja Luke su organizovani preleti avijacije i oni su vraćeni u Srbiju. Tako ... A oni ljudi, one starješine koji su bili u Bosni i Hercegovini, postali su oficiri Vojske Jugoslavije, a preko 30. kadrovskog centra.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pošto se JNA zvanično povukla iz Bosne da li ste vi ikad bili prisutni kada je jedan broj rezervista Vojske Jugoslavije došao u vaše područje, područje Banja Luke, da izvode neke operacije ili da učestvuju u njima?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: 1992. godine u jesen bio sam u kasarni "Vrbas" kada su stigla tri autobusa valjevske registracije, stigli su u tu kasarnu da prenoće i nastave dalje prema frontu. Radi se samo da su ti ljudi dobili tu prenoćište, doručak i ujutro su napustili kasarnu i uputili se u pravcu Bihaća. Prilikom toga sa jednim sam razgovarao i jedan od njih mi je rekao da je mobiliziran u Bubanj Potoku, a to se nalazi u Beogradu i pitao sam ga ovaj, kao čovek, "pa zar si morao da dođeš", kaže "izgubio bih posao da sam odbio poziv za mobilizaciju."

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko je, otprilike, ljudi učestvovalo u tome?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To se radi negde oko 180 ljudi. Bili su autobusi svi puni. Svaki autobus ima oko 45-48 mjesta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad bih želeo da vas pitam da li je bilo nekih promena u sistemu veza za koje vi lično znate? Pre nego što to uradimo, moraćete malo podrobniјe da opišete vašu komandu i njen odnos sa drugim komandama. Zbog toga tražim da idemo na privatnu sednicu i da se svedoku pokaže dokazni predmet Tužilaštva 505, tabulator 3.

(privatna sednica)

sekretar: Otvorena sednica.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, pre nego što vam postavim konkretna pitanja o vezama prenosa podataka, htio bih da vas pitam nešto o tome kako je funkcisao radarski sistem u bivšoj Jugoslaviji. Moje prvo pitanje je sledeće: da li bi bilo tačno da se kaže da jedan radarista koji gleda vazdušni prostor bivše Jugoslavije, na svom ekranu dobija informacije koje mu šalje niz pojedinačnih radarskih antena?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, to je tačno, jer svi podaci o otkrivenim ciljevima u vazdušnom prostoru, obrađuju se, vrši se identifikacija ciljeva u vazdušnom prostoru i na osnovu toga obrađeni podaci dostavljaju se komandama i drugim korisnicima, između ostalog i raketnim jedinicama, centrima za uzbunjivanje i javljanje ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre 1991. godine, da li je postojao jedinstveni centralizovani sistem protivvazdušne odbrane za celu JNA?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Na području bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije postojao je zajednički sistem kontrole vazdušnog prostora i objedinjen je bio sistem sa neprekidnim osmatranjem vazdušnog prostora, što je značilo kontrolu 24 sata.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta se desilo sa tim jedinstvenim sistemom, pošto se JNA povukla prvo iz Slovenije, a zatim iz Hrvatske?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Povlačenjem jedinica kako iz Slovenije, tako i iz Hrvatske, jedinice koje su pripadale 5. puku vazdušnog osmatranja,

takođe su morale da se dislociraju, pa je tako puk iz Zagreba prešao u Bihać. Otpočinjanjem rata u Bosni i Hercegovini, po povlačenju iz Bihaća, bataljon se povukao u Banja Luku. Što se tiče veza, znači, onoga što se radilo, moralo se odgovoriti na novonastalu situaciju tako da su otvoreni novi kanali prelaskom puka u Bihać, prema Beogradu. A kada kažem prema Beogradu, to podrazumjevam komandu RV i PVO. Preko radio reljej komunikacijske veze, tako, između ostalog, kada je bataljon prešao iz Bihaća u Banja Luku, otvoren je novi iz ovog dokumenta što smo pre radili, radi se o "C" listu i operativni centar RV i PVO bio je povezan preko, prema radarskom položaju "Banovci" i komandom RV i PVO. Tako da su oni mogli ... I ono što smo mi, vidimo u vazdušnom prostoru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ako to mogu da prevedam na laički jezik, vi ćete me ispraviti ako pogrešim: vi kažete da pošto se JNA povukla iz Bosne, ona je održala veze za prenos podataka što je dozvoljavalo komandama Vojske Republike Srpske u njihovom PVO sistemu da vide ono što šalju radarske antene u Srbiji i Crnoj Gori i obratno.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Te su veze ostvarene, prvo se krenulo iz Bihaća u Banja Luku ... Novi kanali su otvoreni, da, tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je ta razmena informacija tekla onako kako sam ja maločas pokušao da objasnim?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da u pitanju su radio reljejni prenosi. Tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi ste koristili neke skraćenice. Mogu li da vas zamolim da nam objasnite malo podrobnije šta te skraćenice znače? RV i PVO šta znači ta skraćenica?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Skraćenica RV i PVO znači "Ratno vazduhoplovstvo i protivvazdušna odbrana". U vojsci Republike Srpske bila je u upotrebi samo V i PVO, "Vazduhoplovstvo i PVO" i u prvom toku možemo samo govoriti, ako se radi o V i PVO, radi se o dijelu u Vojsci Republike Srpske, a RV i PVO, o Vojsci Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ove veze za prenos podataka, reljejne veze, koji je poslednji period u vašem sećanju za koji sigurno znate da je takva reljejna veza postojala, omogućavajući osoblju iz vazdušne odbrane Vojske Republike Srpske da vide ono što prikazuju radari iz Srbije i Crne Gore? Koji je poslednji period kad je to postojalo?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poslednji trenutak je bio uvođenjem IFOR-ove (Implementation Force) zabrane rada radarsko-računarskih sredstava, te veze su ugašene i radari su tada prestali sa radom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da se setite kada je to bilo? Mesec i godina?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Radi se o 1996. godini i posle toga samo o odobravanju časova rada radarsko-računarskih sredstava, samo za održavanje, tehničko održavanje, određeni broj sati je odrijeđen. Ta jedinica nije učestvovala u borbenim operacijama.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Uzgred budi rečeno, pre raspada bivše Jugoslavije da li je JNA imala slične veze sa jednom susednom zemljom dozvoljavajući automatski prenos podatka sa njenih radarskih stanica, da ti podaci idu u neke druge zemlje, kao što je Mađarska (Hungary), ili u neku drugu zemlju koja se smatrala prijateljskom?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče tih podataka, ti podaci su korišćeni samo za našu zemlju sa određenog broja, a to je onaj koji se odnosi na civilnu avijaciju dozvoljenih za razmenu prilikom preleta civilne avijacije iz jedne zemlje u drugu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A podaci o vojnim letelicama?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je samo o sopstvenim letilicama. Nema svrhe da se izveštava ... Recimo Mađarska i Rumunija (Romania), to je samo za potrebe bivše Jugoslavenske narodne amije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ranije u svom svedočenju ste nekoliko puta pomenuli 30. kadrovski centar. Možete li da mi kažete, šta predstavlja 30. kadrovski centar, po vašem mišljenju?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: 30. kadrovski centar Generalštaba Vojske Jugoslavije je bilo jedno odeljenje u Personalnoj upravi Generalštaba Vojske Jugoslavije. Oformljen je onog trenutka kada je započeo rat u Bosni. Barem do tada ja nisam znao, ali tada sam počeo da dobijam papire na kojima je stajalo 30. kadrovski centar, a oznaka za toj 30. kadrovski centar je Vojna pošta 3001.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kad kažete “oznaka je bila Vojna pošta 3001”, da li hoćete da kažete da je ta oznaka označavala da je taj dokument došao iz 30. kadrovskog centra?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, tačno. A i dokumenat je došao iz 30. kadrovskog centra ako se i na njemu oznaka ili pečat “30. kadrovski centar”, Vojna pošta 3001.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Časni Sude, sa ovim svedokom čuđu da obradim niz dokumenata o kadrovskoj evidenciji, počevši od njegovog dosijea. Imam dosjeee svakog pojedinca pod tabulatorima u boji, da bi se izbegla zabuna. Nadam se da će to da uspe. Ti dokumenti na koje se pozivam su označeni tabulatorima u boji. Navešću brojeve tih tabulatora kao i poslednje cifre broja ERN i nadam se da će to biti što jasnije može. Prva grupa dokaznih predmeta koje čuđu pokušati da obradim sa svedokom koristeći kompjuterski sistem “Sanction”, su dokumenti u tabulatoru registratora koji imate. Zamoliću da sledeća serija dokumenata bude pod tabulatorom 5. Molim da niko javno ne objavi ove slike, jer će se time obelodaniti identitet svedoka. Molim da svi, uključujući i amikuse, isključe svoje ekrane. Gospodine, ovaj dokumenat koji sada vidimo na ekranu se završava brojevima 286. Šta predstavlja ovaj dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Hoćete još jednom ponoviti, nisam razumeo ovo poslednje?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam, ukratko, šta je taj dokument koji vidimo na ekranu, a vidite ga i na papiru. Imate li ga u rukama?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovde se radi o zdravstvenoj knjižici čiji sam ja vlasnik, vidi se ko mi je bio komandant, vidi se kada sam počeo da radim prvi put kod vojske, vidi se moje ime i prezime i vidi se u kojoj smo vojnoj ustanovi, radi se o jednom vojnem hotelu gde su bili smešteni starješine bivše Jugoslavenske narodne armije, kasnije Vojske Republike Srpske i uključujući i građanska lica odnosno radnike u vojski, koji su bili u Vojsci Republike Srpske.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Adresa koja se ovde nalazi je adresa u Bosni, zar ne? ... (izbrisano po nalogu Pretresnog veća) ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Druga strana koju ste pomenuli ima nekoliko pečata i nekoliko potvrda. Da li sve te oznake znače da ste vi aktivni pripadnik 30. kadrovskog centra i da imate pravo na zdravstveno osiguranje?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, tačno i ovde se navodi tačno i Vojna pošta 3001 Beograd, to sam ja preko te vojne pošte zdravstveno osiguran.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znači, ovde imate dve overe iz 30. kadrovskog centra u Beogradu, a dve overe su iz Banja Luke je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je tačno. Radi se da je overena i u Banja Luci i u Beogradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se od vas zahtevalo da imate slične zdravstvene knjižice za sve članove svoje porodice?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Kako za mene i članove porodice, članovi porodice bili su osigurani preko Vojne pošte 3001, samo s tom razlikom što se za članove porodice morala svake godine overavati knjižica. Normalno u Beogradu, Vojna pošta 3001.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sledeći dokument koji ću da vas zamolim da pogledate, okrenite zeleni tabulator 5 u dokaznom predmetu 505, završava se brojevima 2886, to je, takođe, na ekranu kod vas. Da li možete ukratko da nam kažete šta je ovaj dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovde se radi o dokumentu na osnovu koga se priznaje meni radni staž, kretanje u radnom stažu, da bi se mogao obračunati za penziju. Radi se o dokumentu koji je izdala Vojna pošta 3001, oznaka tajnosti i datum 24. mart 1995. godine. To znači da preko Vojne pošte 3001, a to je 30. kadrovski centar, bili smo i penzionisani. Na ovom dokumentu je interesantna stavka 2

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, ako samo smem da vas pitam da idemo stavku po stavku. Ja ću da vam postavljam konkretna pitanja. Stavka 2. Mogu li prvo da vas zamolim da pročitate ovu jednu rečenicu, a onda ću da tražim vaše komentare.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Stavka 2, da završimo, znači. Radi se o duplom radnom stažu, precizno, radi se o ratnom stažu koji se priznaje u Vojnoj pošti 3001, 30. kadrovskom centru jer se za 12 meseci, za jednu godinu, dobija 24. Taj staž se odobrava samo u izuzetno teškim situacijama kada se pripadnici vojske nalaze u ratnom stanju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hvala vam. Pre svega bih htio da vam pročitam jedan red. Tu kaže, "prema članu 156, paragraf 1 i članu 157 Zakona o Vojsci Jugoslavije" i onda se tu navodi nekoliko službenih listova, jedan iz 1993. godine i drugi iz 1994. godine. Da li ste vi shvatali da je vaše penzиона osiguranje po Zakonu o Vojsci Jugoslavije određeno na taj način, kako je bilo pravilo u Jugoslaviji?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Naše penziono osiguranje određeno je po Zakonu o Vojsci Jugoslavije, a neposredno i po drugim zakonima, jer smo mi bili pripadnici 30. kadrovskog centra .

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada, ako pogledamo malo niže gde se vidi obračun ostvarenog penzijskog staža, piše da počev od 6. aprila 1992. godine, pa do 10. novembra 1993. godine, onda vidimo još neke cifre, vidimo 12/24, šta znači to 12/24?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To znači 12/24 priznaje se dotičnom radni staž u dvostrukom trajanju, a radi se o ratnom stažu. Malo pre sam rekao da se ratni staž donosi kada se nalaze pripadnici u ratnim uslovima, gdje obavljaju dužnost u ratnim uslovima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ovaj period od 6. aprila 1992. godine do 10. novembra 1993. godine, da li to znači da prema 30. kadrovskom centru treba da se smatra periodom učešća u borbama, u svrhu obračunavanja vašeg penzijskog staža?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, prema ovom dokumentu, od 6. aprila 1992. godine to se priznaje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što vas zamolim da pogledate drugu stranicu, u gornjem desnom uglu prve vidimo formular "godine penzijskog staža". Da li je to naziv pod kojim je bio poznat ovaj konkretni dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da. Ovo je obrazac gdje se u vojno-računskom centru izračunavaju ... Penzijski staž koji je puno veći od onog efektivnog.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sad pogledajte, molim vas, drugu stranicu dokumenta. Izvinjavam se, možda je to sve na istoj strani, ali zanima me osoba koja je potpisala dokument. Recite nam ime te osobe.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Nadležni starješina koji je potpisao ovaj dokumenat je Ljubomir Lalić, pukovnik koji je radio u 30. kadrovskom centru u to vrijeme, 24. maja 1994. godine

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A pečat, levo od njegovog potpisa, 3001, da li je to pečat 30. kadrovskog centra?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, to je pečat 30. kadrovskog centra, Beograd.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U prevodu dokumenta stoji "Latić". Da li je to tačno?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ljubomir Lalić je tačno. "L" kao Luksemburg (Luxembourg), Lalić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prema vašem shvatanju, da je došlo do nesporazuma u vezi kalkulacije vaše penzije, kome biste trebali da se обратите u svrhu žalbe na Lalićevu odluku?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ako bi neko imao neke žalbe u vezi ovoga rješenja, navedeno je tačno način na koji se žali, a to je da se tužba predaje u dva primerka Vrhovnom vojnemu sudu u Beogradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada me zanima jedan drugi dokument koji je takođe obrazac za godine službe. To bi bio drugi zeleni tabulator, ili zeleni papir u tabulatoru 5, dokumenta 505, koji završava brojkama 2884. Molim vas da nam i ovaj dokument ukratko objasnite.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Radi se o potpuno identičnom dokumentu sa prethodnim o kome smo govorili, samo što je ovaj dokument zaveden kod Vojne pošte iz Banja Luke i ima određeno kašnjenje, šest meseci u 1995 godini, što je posledica činjenice da svi dokumenti koji su pisani ranije, pisani su pet-šest meseci kasnije u Republici Srpskoj. Govorim o ovakvom obliku dokumenata.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ko je potpisao ovaj dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovaj dokument je potpisao komandant 851. bataljona Boško Kuljić, potpukovnik. 851. bataljon, lociran u Banja Luci.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A gde je nastao ovaj dokument, kako se tvrdi?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovaj dokument je napravljen u Banja Luci.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sledeći dokument pod crvenom markicom, još uvek tabulator 5 dokaznog premeta 505. Završava se ERN brojevima 2888. Ukratko nam recite kakva je ovo vrsta dokumenta?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovo je dokumenat koji je izdao Generalštab Vojske Jugoslavije, sektor za mobilizaciju, a radi se o dokumentu priznavanje staža u dvostrukom trajanju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se ovim rešenjem vama daju beneficije staža u dvostrukom trajanju?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da. Ovim se rešenjem odobrava staž u dvostrukom trajanju, od 6. aprila 1992 godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je i ovaj dokument potpisao pukovnik Lalić?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, to je potpisao pukovnik Ljubomir Lalić čije je ovlašćenje načelnika potpisano u Beogradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde ste vi stacionirani, prema ovom dokumentu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Prema ovom dokumentu ja sam stacioniran u Vojnoj pošti 3001, Beograd. Za vašu informaciju tokom rata nikada nisam bio u Beogradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osim neke eventualne obuke koja se tražila, da li ste ikada imali bilo kakav zadatak u Beogradu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Nisam ništa.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ovaj dokument kao i onaj poslednji, da li se tiče odluka koje treba da se donesu na osnovu Zakona o Vojsci Jugoslavije, pa se time regulišu i tužbe, eventualne, koje se podnose Vojnom судu Vojske Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, ovaj dokumenat, ako bi bio donesen na osnovu Zakona o Vojsci Jugoslavije i ako bih ja imao slučajno nekih žalbi na ovo rješenje, onda bih morao da podnesem Vrhovnom vojnog судu u Beogradu u roku od 30 dana od odlučivanja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I poslednje pitanje u vezi s ovim dokumentom. Objasnite nam, molim vas, broj pri vrhu dokumenta, nemojte da ga čitate već nam recite da li je to vaš matični broj?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovo je personalni broj zavođenja u vojsci, sa ovim što je ispred i što je posle. Lični broj.

SUDIJA KVON: Gospodine Grum, vratimo se, molim vas. Vi ste pomenuli Vojnu poštu 3001 u ovom dokumentu kao mesto gdje je on bio stacioniran.

TUŽILAC GRUM: Da, to stoji na obrascu, zapravo, "Vojna pošta 3001, Beograd".

SUDIJA KVON: Dakle, to je njegova tvrdnja.

TUŽILAC GRUM : Da, prema ovom dokumentu on je služio u toj Vojnoj pošti.

SUDIJA KVON: Zar on nije rekao da on pripada toj jedinici?

TUŽILAC GRUM : Da, on svedoči da je on pripadao toj jedinici, ali da nikad konkretno nije službovao u Beogradu.

SUDIJA MEJ: Ako ja to dobro shvatam, to je bio termin za oficire koji su faktički bili u BiH.

TUŽILAC GRUM: Tako je, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Ali koji su bili na platnom spisku i koji su imali sve ostalo što im je pripadalo u Vojsci Jugoslavije, prema tvrdnji Tužilaštva, naravno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da, tako je. Lični broj je važan zbog drugi dokumenata koje ćemo ovde da pogledamo. Tri slova su, zapravo, vaši inicijali plus inicijali imena vašeg oca?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A prvih šest brojeva ovog broja od sedam cifara je vaš datum rođenja?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zadnje pitanje u vezi ovog dokumenta. Ako dozvolite, skrenuo bih pažnju Pretresnog veća na original koji se nalazi na ekranu. Da li je ovaj dokument specijalno vama namenjen ili je reč samo o jednom obrascu, o formularu u koji su uneti vaši podaci?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovaj je dokument isključivo za mene i, između ostalog, tu se vidi u lijevom uglu da je dostavljeno meni i da služi za ostvarivanje prava za penziju. Za penzioni staž.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I pogledajte, molim vas i poslednji dokument označen plavom markicom i dalje dokazni predmet 505, dokument pod tabulatorom 5, brojka ERN završava sa 2883. Pogledajte ga. Recite nam prepoznajete li ovaj dokument i odnosi li se on na vas?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, prepoznajem ovaj dokument i odnosi se na mene.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je ovaj dokument poslat i 30. kadrovskom centru u Beogradu i na konkretno mesto u Bosni gde ste vi bili fizički prisutni tokom ovog perioda?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovaj dokument je potpisani i ovjeren u Banja Luci, jer piše da je i "komanda bataljona koji je lociran u Banja Luci", a u zagлавju se navodi da sam ja na dužnosti u 30. kadrovskom centru Generalštaba Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A gde piše gde je vaše mesto na koje ste raspoređeni?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovdje piše, ne piše da sam ja ovim rapoređen, nego radi se o unapređenju sa danom, a da se nalazim na dužnosti u 30. kadrovskom centru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada ču da vas zamolim ga nam kažete na koji način ste vi plaćani za vreme vaše službe u Bosni? Skoncentrišimo se sada na period nakon službenog povlačenja JNA iz Bosne.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Nakon povlačenja Jugoslavenske narodne armije, odnosno formiranja Republike Srpske, formiranjem i Vojske Republike Srpske lica koja su do tada bila na službi u JNA, postali su dio platnog spiska Vojske Jugoslavije. A kao sva lica, znači, koja su bila pri 30. kadrovskom centru, znači da su oni bili plaćeni od Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom vaše službe u vojsci u Bosni i Hercegovini, da li ste ikada primili ikakav novac u obliku plate od VRS, dakle, Vojske Republike Srpske ili Vlade Republike Srpske?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče direktnog plaćanja od Vlade Republike Srpske, ja nisam dobio ni jednog dinara. Radi se o plaćanju, isključivo, u jugoslovenskim dinarima, a regulisano je na taj način što smo mi dobivali novac u kešu. Do uspostavljanja posavskog koridora, to je regulisano tako što su helikopteri išli u Beograd sa oficirima finansijske službe, a nakon probijanja posavskog koridora, išlo se kopnenim putem. Kao dokaze koliko sam ja dobio za određeni mjesec stoji obraz u kojem se nalazi na ekranu i koji to pokazuje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ono što je sada na ekranu je dokument pod tabulatorom 6, dokaznog predmeta optužbe 505. Dokument je, na žalost, uglavnom nečitak, ali da li ga prepoznajete kao izvod o platama koje ste vi dostavili kancelariji Tužilaštva?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, to je odrezak o mojoj ... Mog platnog listića, plati gde se nalazi moje ime i prezime, čin, koliko je uplaćeno, prvi deo plate i koliko je još ostalo za isplatu, sa datumom i penzijskim fondom. A radi se o obrascu vojno-računskog centra.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na vašem adresku platnog listića, da li se navodi gde ste vi bili smešteni za vreme službe u Bosni?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovde se navodi Vojna pošta iz Banja Luke.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se na ovom adresku vidi i gde je on štampan?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovdje se navodi da je urađeno u računskom centru, a ja sam ... Ne mogu sve, nečitko je. Ali radi se da sam ja ovaj obrazac dobio od oficira finansijske službe kao dokaz koliko sam primio, koliko mi je leglo na tekući račun.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Upravo ste dobili primerak tog dokumenta. Da li je možda nešto čitljiviji od ovoga što mi imamo?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da. Ime u prezime, čin, datum kada je uplaćeno, Vojna pošta broj taj i taj, Banja Luka, šifra lica, broj tekućeg računa i da je napravljen u računskom centru

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znate li gde je bio smešten taj centar?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Formular sam dobio od oficira finansijske službe kad su se vratili iz Beograda, da podignem platu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada me zanimaju lični dokumenti. Dok ste bili na službi u Bosni, nakon službenog povlačenja JNA, šta ste vi imali kod sebe, kakvu vrstu ličnih dokumenata, odnosno, što vam je u tom smislu izdato?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tokom službe u Jugoslavenskoj narodnoj armiji svaki starešina Jugoslavenske narodne armije morao je da poseduje vojnu legitimaciju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A jeste li imali takvu legitimaciju?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Imali smo cjelo vrijeme. Recimo povlačenjem Jugoslavenske narodne armije 1992. godine, pa zaključno do 1996 godine i kao identifikacioni dokumenat, ali smatrana je vojna legitimacija bivše Jugoslavenske narodne armije, overena u Beogradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim svedoka da sada pokaže dokument pod tabulatorom 7, dokaznog predmeta Tužilaštva 505. Da li je ovo fotokopija vaših ličnih dokumenata?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, ovo je kopija moje vojne legitimacije sa imenom i prezimenom i svim potrebnim podacima. Na kraju ovjerena od Vojne pošte 3001 Beograd, sa rokom važenja do 1999. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pogledajte sada overu koja nosi datum 31. decembar 1999. godine koju je učinio pukovnik Boško Kijić. Da li znate ko je on i gde je on bio raspoređen? To je dokument koji završava ERN brojem 2896.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Morao bih da napravim ispravku, nije kao što ste vi rekli, nego je potpisao pukovnik Gojko Mijić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je on bio i gde je on bio raspoređen?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je pukovnik koji je radio u 30. kadrovskom centru, što se tiče ovih poslova.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Maločas ste rekli da je 30. kadrovski centar, Vojna pošta 3001 napravila ove ovore. Pogledajte stranu čija se oznaka završava ERN brojevima 2899. Da li je tačno da su od četiri ovore koje ovde vidimo, tri urađene u Banja Luci, a jedna u Beogradu, u 30. kadrovskom centru?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je tačno. Ovaj jedan je urađen u Beogradu gdje stoji Vojna pošta 3001 Beograd, a ova druga je od Vojne pošte u Banja Luci. Ova prva je tek kada sam pošao za Beograd.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada da vidimo sledeće. Za vreme vašeg perioda službe u Bosni, od 1992. godine kada se JNA povukla, pa sve negde do 1995. godine, odnosno 1996. godine, je li vam ikad izdata neka slična vojna legitimacija od strane VRS?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Do 1995. godine, ja mislim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da, tokom tog perioda. Dakle od 1992. godine do 1995, kraja 1995. godine

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U periodu od 1992. godine do 1995. godine jedini dokumenat je bio bivša legitimacija Jugoslavenske narodne armije overena u Beogradu i to je bio jedini dokumenat za identifikaciju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u jednom trenutku dobili vojnu legitimaciju od strane Vojske Republike Srbije? I ako jeste, kada?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: 1996. godine ulaskom IFOR-ovih snaga u kopnenu zonu, dobili smo legitimacije Vojske Republike Srbije koje su napravljene i koje su izdate negdje sedmi, osmi mjesec.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Svedok nam indicira da nas ne čuje. Možda bi poslužitelj mogao da pomogne. Čujete li me sada?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da. I to je ova vojna legitimacija koja stoji na monitoru sa mojim imenom i prezimenom, jedinstvenim matičnim brojevima, podacima o službi i kretanju, u kojoj sam Vojnoj pošti raspoređen u Vojsci Republike Srbije, gdje se ta pošta nalazi i datum kada je izdata. Izdata je u osmom mjesecu 1996. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Broj koji ovdje vidimo je li to vaš jedinstveni broj koji smo videli na nekom od predhodnih dokumenata, a sastoji se od tri slova i šest brojeva? Za zapisnik, to je dokazni predmet optužbe 505, dokument pod tabulatorom 8.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste, tačno. Radi se o istom identifikacionom broju gdje od ... Registarski broj, navodi se identifikacioni broj koji je sa inicijalima imena i prezimena i prvo slovo od oca sa datumom rođenja i godinom rođenja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ko je izdao ovaj dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Izdat je u Banja Luci. Izdao ga je potpukovnik Kiso Kosta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znate li vi ko je ta osoba, jeste li čuli za njega i gde je bio raspoređen?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je potpukovnik koji je raspoređen u V i PVO Republike Srpske.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon avgusta 1996. godine, vi ste, dakle, imali dve vojne karte, jedna za jugoslavensku vojsku i jedna za Vojsku Republike Srpske. Prema vašem shvatanju, koji od ta dva dokumenta ste vi morali da pokažete ukoliko bi od vas to tražili pripadnici IFOR-a?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Pa, ako bi kontrolisali pripadnici IFOR-a ili SFOR-a (Stabilisation Force), u tom slučaju jedini dokument koji bih mogao da pokažem je ovaj što se sada vidi na ekranu onda bi ... Ako bi pokazao prethodnu vojnu legitimaciju, postojala je mogućnost da me uhapse kao pripadnika Vojske Jugoslavije.

SUDIJA KVON: A matični broj, da li je to broj koji se koristi samo u vojsci ili se može koristiti, uopšteno i za građanstvo, jer ovde stoji "jedinstveni matični broj građana"?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad ču da postavim nekoliko pitanja da to razjasnimo. Dakle, gospodine, na ova dva dokumenta nalazimo dva broja: jedan je vojni matični broj, a drugi je broj građana?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Prvo ćemo reći da je izdala Vojna pošta 7070 Banja Luka i prvi ovaj broj je jedinstveni matični broj građana koji ima svaki građanin, neovisno od vojske. A ovaj drugi broj je registarski broj moje vojne legitimacije izdate od Vojske Republike Srpske i identičan sa onim prethodnim, a objasnili smo to malo prije šta znače ona tri slova i do njih broj.

SUDIJA KVON: Dakle šest cifara.

SVEDOK B-127: Da. Radi se o tačno, precizno rečeno, datumu rođenja, ona prva dva broja, znači, dan kad je rođen neko, druga dva su mesec kad je neko rođen, a sledeća dva godina rođenja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sistem koji ste opisali, s obzirom na vaše vojne dokumente, da li je to sistem koji je bio jedinstven, primenjivao se samo na vas ili su vama bili poznati i drugi oficiri i drugi dokumenti koji su na isti način izdati i korišćeni po istom sistemu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovakve dokumente kao što sam ja pokazao imali su svi pripadnici 30. kadrovskog centra.

TUŽILAC GRUM: Da li je ovo prikladan trenutak da završimo za danas?

SUDIJA MEJ: Da. Prekinućemo raspravu za danas. Gospodine svedoče B-127, moramo da vas zamolimo da se vratite ponovo u utorak kada ćete da završite sa vašim svedočenjem. Gospodine Grum, koliko vam još treba vremena?

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, oko 40 minuta.

SUDIJA MEJ: U redu.